Regional Economic & Industrial Plan

2023 - 2028

www.cardiffcapitalregion.wales

Cardiff Capital Region

Prifddinas Ranbarth Caerdydd | Cardiff Capital Region

monmouthshire sir fynwy

Vale of Glamorgan / Bro Morgannwg

Blaenau Gwent County Borough Council

Caerphilly / Caerffili

Cardiff / Caerdydd

Merthyr Tydfil County Borough Council / Merthyr Tudful

Torfaen County Borough / Bwrdeistref Sirol Torfaen

Bridgend / Pen-y-bont ar Ogwr County Borough Council

Rhondda Cynon Taf

Newport City Council / Cyngor Dinas Casnewydd

Contents

01. Introduction
A Bigger, Fairer & Greener Economy Page **4**

02. Addressing the Challenges
Our Regional Context Page **8**

03. Laying the Foundations
The CCR City Deal Page **14**

04. Seizing the Opportunity
Our Ambition & Objectives Page **18**

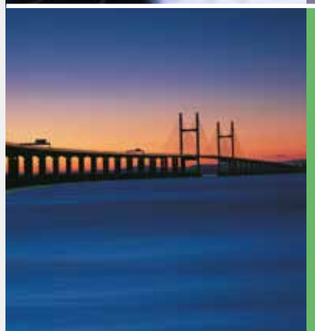

05. Delivering Change
Our Plan Page **26**

01. Introduction

A Bigger, Fairer & Greener Economy

Cardiff Capital Region (CCR) will foster a regional economy that is bigger, fairer and greener, generating good growth and creating conditions for shared prosperity across the ten local authorities that make up our region.

Navigating extraordinary times by focusing on long-term ambition

While our overarching ambition for a bigger, fairer and greener economy is unchanged since the City Region Deal was signed in 2016, a serious and growing set of challenges make the task even more relevant and urgent.

Inflation is at a forty-year high; interest rates are increasing; energy, food and cyber security are pronounced risks; and a number of geo-political tensions - not least war in Ukraine - have emerged in the post-pandemic period. These macro-economic changes are temporary, but reinforce our long-term commitment and focus to 'levelling-up'.

Against that context, this revised Regional Economic and Industrial Plan sets out our response to the challenges, and a roadmap to become a proud, connected, and resilient CCR in which all of our communities enjoy the best possible opportunities and outcomes.

Realising benefits for all of our people

Our region's story is one of mixed fortunes. GVA in Cardiff and the Vale of Glamorgan has increased to 97.5% of the UK average – in stark contrast to parts of the Northern Valleys, where GVA is just 53% of the UK average. Even within the more dominant economies of the M4 corridor, however, there are significant challenges around the distribution of wealth and opportunity.

The geography of our region and challenges around physical connectivity play a part in socio-economic disparity. The spill-over effects of growth sectors and infrastructure improvements can increase accessibility to economic benefits, but our approach has been to not rely on this - because benefits do not always accrue equally across the region.

Instead, CCR has preferred to recognise the relative independence of micro-economies across the region, delivering a strategy that ensures all places realise direct and tangible benefits.

This plan outlines how we will:

- Tackle the specific challenges associated with those areas experiencing declining populations
- Stimulate the economy and encourage more people of working age to stay and return to the region
- Attract a range of companies and increase productive capacity by growing the employment base in key competitive clusters
- Reinforce the important partnerships forged across local political and business leadership
- Focus on liveability and inclusivity, as well as productivity

From City Deal to City Region

The CCR mandate grows in importance with a new addition to the policy landscape, Corporate Joint Committees (corporate legal entities that cover the functional regional geography of Wales, including CCR). Powers and duties awarded to these new public bodies mean greater freedoms and flexibilities, and a requirement to develop coherent regional approaches to land-use planning, transport, and economic wellbeing.

Where the previous iteration of the REIP was focused on delivery of the City Deal, this will now be one of several deployable financing instruments. Our wider strategic mandate is growing with inherent opportunities in the journey to become an exemplar Capital City Region.

The alignment of wider policy-making with our core ambition and objectives, makes our role as an interventionist City Region even more relevant and timely. With the requirement to build a Regional Investment Plan for the Shared Prosperity Fund (SPF) and a growing number of opportunities to leverage funding aimed at levelling-up distribution of Research & Innovation (R&I) funds outside of London and the South-East, CCR is a natural convenor, able to take a patient approach to regional public investment and the task of region-building.

Collaborative delivery

Against this backdrop, we are pleased to present an REIP that reflects a strong and diverse partnership between local and national partners - encompassing the public sector, business, communities and academia – and a recognition of the shared ambition and opportunity for the region.

To our government partners - at Local Authority, Welsh and UK Government levels - we stand clear that the promise of shared prosperity is central to our social mission. The multi-level governance that now characterises our operational context makes it fundamental that all levels of government align on how to close gaps in productivity and income.

That will mean connecting people to opportunities and committing to making every place in the region a positive one in which to live and prosper, by accessing a richer, fairer, and greener future.

02. Addressing the Challenges

Our Regional Context

As home to the capital city of Wales and over 1.5 million people, CCR represents roughly half of the nation's population, businesses and economy. A vibrant and diverse region which is already at the social, political and economic heart of Wales, we enjoy a significant number of advantages, in terms of strategic location, natural resources, and liveability.

However, although the City Deal has made strong progress in growing the regional economy, it is important to be clear-eyed about the **four key challenges we face.**

CHALLENGE

01

Tackling economic disparities & boosting growth

Analysis of early Census 2021 information shows that 95% of the total population growth of Wales has been concentrated in just four CCR LA areas – Cardiff, Bridgend, Newport, and the Vale of Glamorgan. These are among the most prosperous parts of Wales and their economic strength is important in attracting and retaining working age people.

Cardiff and Newport have the youngest demographic profile in Wales – putting both cities in good stead to help drive the Welsh economy. Conversely, Blaenau Gwent (BG) and Caerphilly have experienced a significant reduction in young and working age population.

On per capita GVA measures, the Welsh economy stands at 73% of the UK average. Even in the most prosperous areas of Cardiff and the Vale of Glamorgan, GVA equates to only 97.5% of the UK average. In the Northern Valleys and particularly, the Gwent Valleys, per capita GVA equates only to around half the national average.

Two CCR LAs (Merthyr and BG) remain toward the very bottom of the 362 UK localities that comprise the UK Competitiveness Index. Cardiff, Monmouthshire, and Newport are faring better, aided partly by City Region Deal-enabled interventions that play to key sectoral strengths, such as targeted investment in the Compound Semiconductor, Creative Industries and FinTech clusters.

CCR has to be focused on what it takes to 'move the needle' economically and socially, recognising this will not be a quick fix. The UK Government Gateway Review of City Deal in 2020 validated our long-term approach to raising productivity, predicated on high value-added sectors and innovation-led growth.

And it is therefore right that this plan recognises the economic changes taking effect - providing clarity about what 'good growth' looks like for CCR and our need to be dually-focused on tackling economic disparities, as well as boosting regional economic growth.

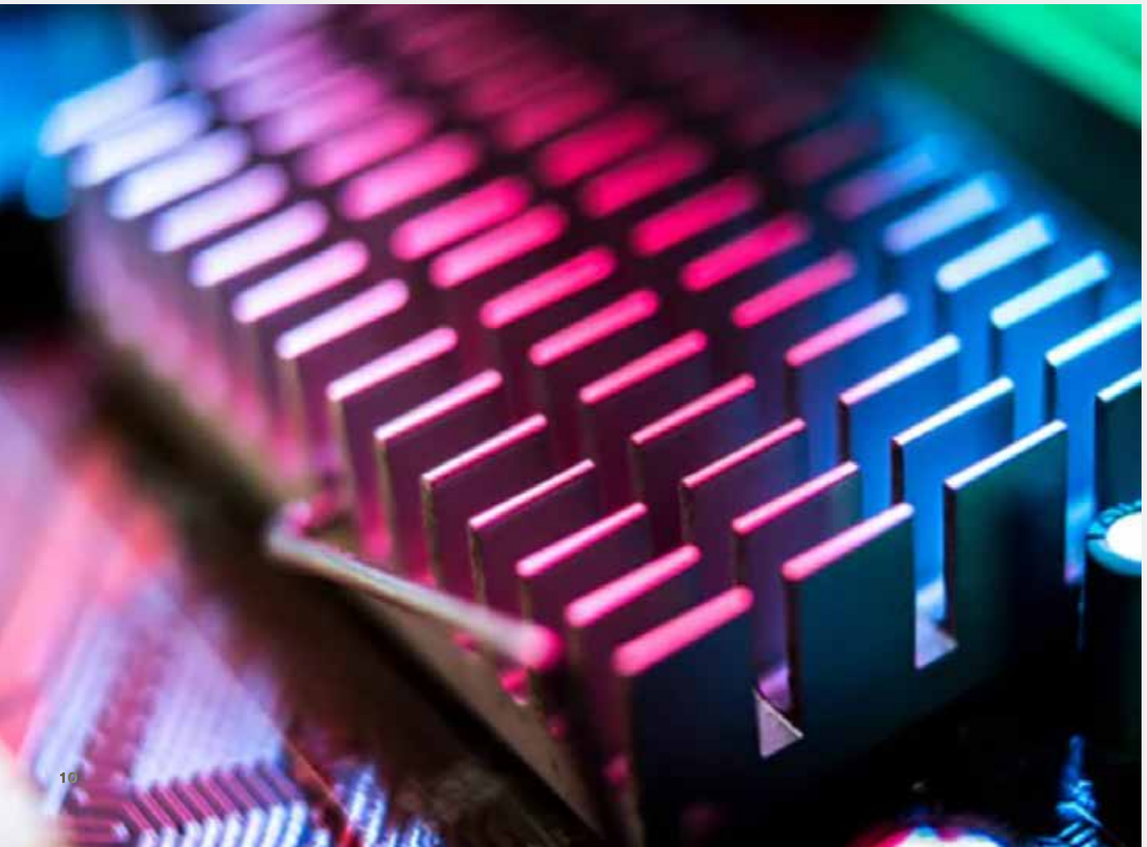

CHALLENGE

02

Enhancing innovation capability and capacity

Innovation is core to the foundational economy as well as the tradeable economy: vital to the health of public services, underpinning the social contract with civic society. Given this, innovation is key to powering an in-region levelling-up agenda, since models of research-led innovation typically coalesce around the southern arc of the CCR.

Levels of both public and private investment in innovation are endemically low in our region. Viewed against the UK Government's target to invest 2.4% of national spend in R&D (to be on par with OECD countries), the average level of investment in innovation in the region is less than 1%.

CCR has been successful in securing two UKRI Strength in Places Funds totalling £100M, highlighting successful collaborations between the public sector, industry and the region's Higher Education Institutions (HEIs). However, there are areas of the region which have failed to attract any public sector R&I funding (through, for example, Innovate UK) in the last seven years.

CCR has been at the vanguard of UK regions in identifying and supporting priority industrial clusters (FinTech, MedTech, Compound Semiconductor, Cybersecurity and Creative Industries) and these will continue to be at the forefront of our approach to innovation.

We also recognise that CCR interventions to energise cluster growth should be dispersed across the region - for example, in connecting supply chains or ensuring that skills and high-value employment opportunities are available to all.

CHALLENGE

03

Decarbonising our environment by 2050

The urgent need for intervention and collective action - at pace and scale - to address the deep challenges presented by climate change, is stark and evident; placing great responsibility on CCR to play a role in the national goal of 100% decarbonisation by 2050.

Achieving this will require a transformation of the energy system: a fundamental change to the use and generation of energy in the Cardiff Capital Region.

The scale of the challenge is already apparent. The current carbon intensity of South Wales is around 317 grams of carbon dioxide equivalent produced per kilowatt-hour of electricity generated, making it the worst performing region in the UK.

Under a Business-as-Usual scenario, CCR is expected to achieve only 26% decarbonisation by 2035 (less than half of the 55% needed to be on track for net-zero) and our ambition and actions need to urgently rectify this.

The climate challenge brings a transformational opportunity, too. Green products and services make up one of the fastest growing sectors of the global economy and CCR has significant momentum in this area. In light of the burgeoning energy crisis, we have a unique opportunity to leverage 'green' as a strategic advantage in complementing both our new and existing mature industries.

CHALLENGE

04

Improving our physical and digital infrastructure

The M4 corridor straddling Wales and England provides connectivity for the region, along with a mainline rail infrastructure, several deep water ports, and a national airport. Connectivity elsewhere in the region – particularly into the Northern Valleys and across valley corridors – remains a challenge, and whilst the South Wales Metro is at the forefront of addressing this, work by CCR on a Passenger Rail Vision highlights the historic underinvestment in the rail infrastructure of the region.

Quality, affordability, and viability of bus services is another major challenge, and the environment has been further complicated by the withdrawal of additional subsidies and a recent Welsh Government report on 'The future of bus and rail in Wales', which proposes a franchise model.

Digital connectivity is highly variable across the region. The average UK broadband speed has nearly doubled in the past two years – but most Local Authority areas within CCR reach just over half of the UK average.

The bandwidth deficit, increase in homeworking - and sheer breadth of digital infrastructure requirements needed for our urban conurbations, rural communities and a wide variety of businesses - make it clear that there is not a single technology approach capable of meeting all needs in the region; and there will be a variety of technologies needed to enable the overall CCR aim of delivering universal Gigabit-capable access.

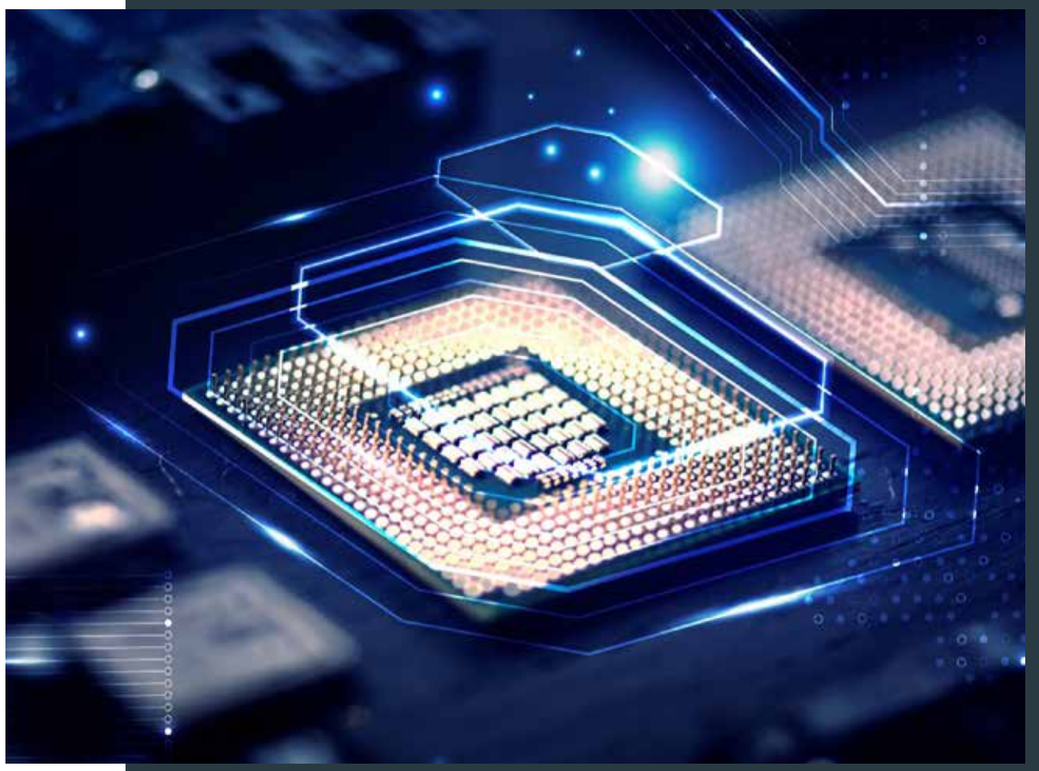

CSA Catapult

03. Laying the Foundations

The CCR City Deal

The City Deal Growth Commission, which reported in December 2016, and (since 2018) the CCR Regional Economic Growth Partnership (REGP), has advocated a ‘bottom-up’ or micro-economic approach to tackling the growth challenge, recognising the distinctive products and services that CCR is well placed to offer.

Signed in March 2016 across the ten CCR local authorities, Welsh and UK Governments, the earlier City Deal comprises £734m for the Metro project and £495m for the Wider Investment Fund, which has sub-funds and an open flexible fund built upon the key planks of Innovation, Infrastructure, Challenge and Skills.

This focus on specialisms, particularly around clusters of economic significance, public service innovation and, increasingly, challenge-driven approaches, is important because it makes it more difficult to 'generalise'. Indeed, it helps CCR understand those areas in which it is uniquely placed to develop strong competitive advantage.

This emphasis on granular focus and doing fewer things better has been a key pillar of our approach to successfully mobilising a £1.23BN interventionist City Deal.

Our City Deal is different to a more conventional Growth Deal. There are no prescribed programmes or projects agreed at the outset. Rather, in recognition of the need for a different approach to addressing the various challenges facing the South East Wales economy over the last 25 years, Welsh and UK Government Ministers set out an approach for CCR that embedded an inherent flexibility and the need for the public sector to show adaptive and dynamic leadership.

The CCR investment fund is therefore open and competitive. While every part of the region can feel benefits, there is a clear understanding that not every part of the region can benefit to the same extent - and a balance has to be struck, based around market-driven projects and proposals.

To this end, our approach continues to be about investment and intervention - creating and stimulating new markets, convening around solving the big industrial and societal issues of the day and working across public-private boundaries to share risk, reward, and responsibility.

In doing this, we will also consider opportunities that present a return on investment, generating funds that can be reinvested on future projects and initiatives. This approach is executed with robust due diligence and is a secondary benefit that demonstrates a responsible approach to recycling funds.

The approach to establishing an unambiguous evidence base to inform strategy, through an investment and intervention framework that converts strategy into action, supporting co-investment, leverage and return-on-investment, has been important to improved self-reliance.

The City Deal has been more than a funding mechanism. Along with the evolution of governance to promote a networked and distributed culture of leadership, from the REGP through to Regional Cabinet, it has been the first stage of regional economic governance.

The City Deal continues to be a strong example of the growing room for public leadership in fostering productive and sustainable growth, recognising there is much to build upon and more to do.

CCR City Deal Achievements to Date

- **An investment strategy** that has balanced meeting local needs for infrastructure and skills developments, with a market-facing approach to developing comparative advantage.
- **A series of game-changing impact funds established** the Strategic Premises Fund, Housing Viability Gap Fund, Local Wealth Building Challenge Fund, and the Innovation Investment Capital.
- **Two UKRI Strength in Places Fund awards** secured for the Compound Semiconductor and Creative Industries Clusters, with a combined investment of £100M.
- **Establishment of two companies** limited by shares (*CSC Foundry Ltd* and *CCR Energy Ltd*).
- **Expansion of international reach** through targeted networking events and partnerships.
- **Approved projects to the value of £320M** a proportion of which will generate recycled funds for future investment.
- **On track to create £179M GVA** with £44M VA generated through the CS Foundry Project alone.
- **Identification of five priority clusters** for investment.
- **Acquisition of a 500-acre former coal fired power station** to re-purpose as a green energy park.
- **Re-defining the role of the public sector as a driver of innovation** creating and stimulating new markets and convening around the big societal challenges of the day, through Challenge and InFuse programmes.
- **On target for £2.5BN** of additional leverage.

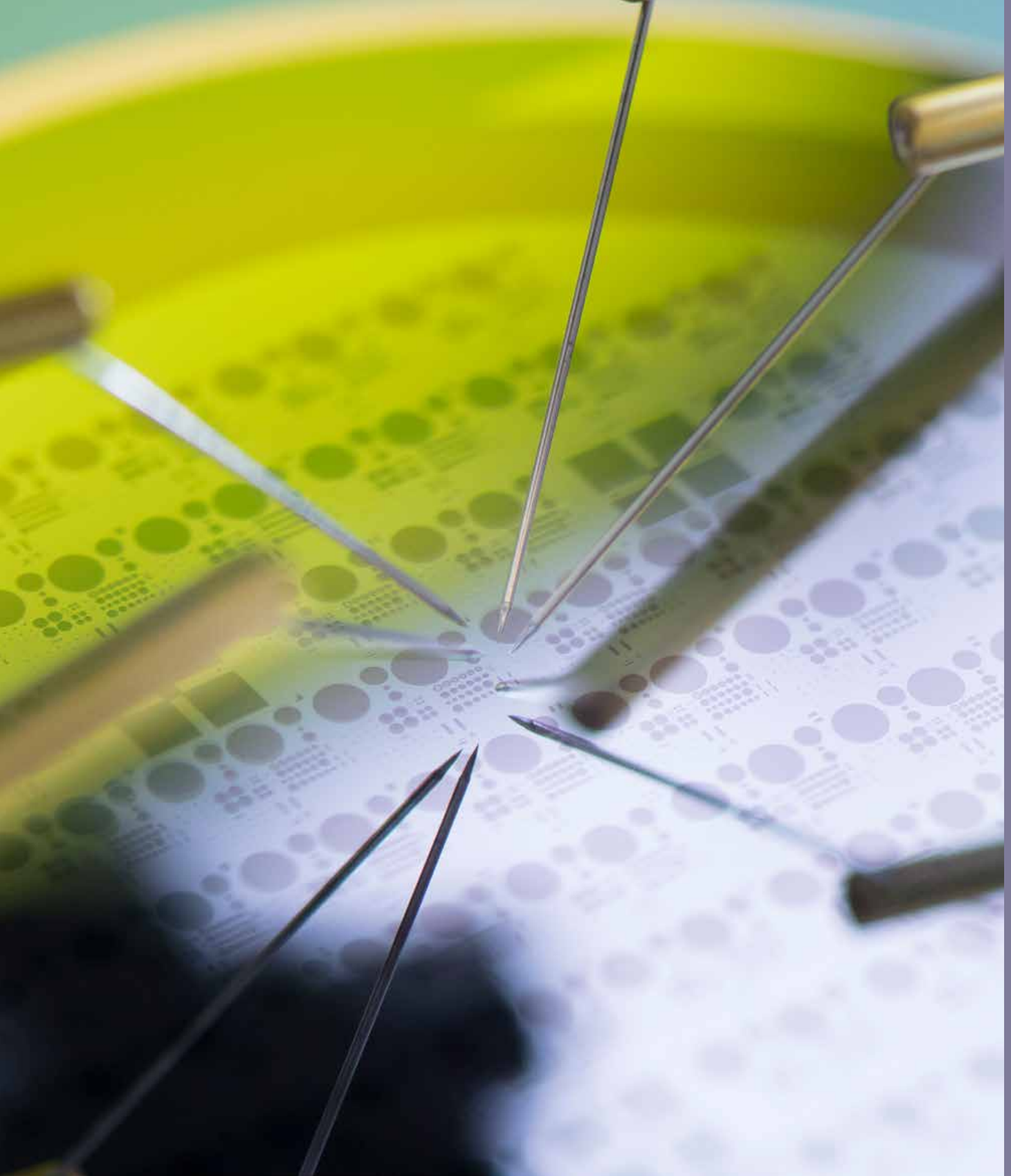

04. Seizing the Opportunity

Our Ambition & Objectives

Our ambition is to be a proud Cardiff Capital Region where everyone is connected locally and globally, enjoying work, business and life opportunities that make us the place to fulfil potential.

We believe there are two key things that can make a practical difference to how we address challenges and seize opportunities: **Policy and Mindset**.

It is clear that the experiences of micro-rejuvenation in, for example, the Basque Country, Catalonia, Malmo, and Greater Halifax are relevant to our context. As with these comparable City Regions, we will take a comprehensive approach to achieving our objectives, through a focus on:

- Industrial Clusters and Research & Innovation
- Green investment plans
- Infrastructure that connects within and across our places
- Increasing our workforce size and quality
- Demand-driven skills

The Cardiff Capital Region will be Competitive, Connected and Resilient, harnessing key levers and introducing a range of incentives that will enable optimal impact across all parts of the region.

These focused objectives respond directly to each of the challenges highlighted in this plan. Responding to the climate challenge is at the core of our approach and runs through each of our objectives, ensuring focus on the green economy; sustainable housing and transport; and, energy security. Liveability and productivity will be the hallmarks of CCR, and we believe this can be achieved through greater devolution and support for regional economic leadership.

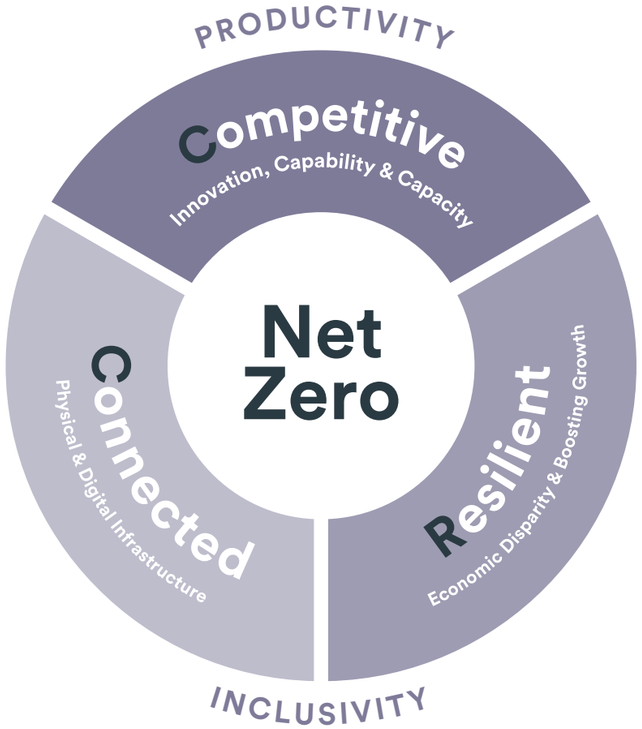

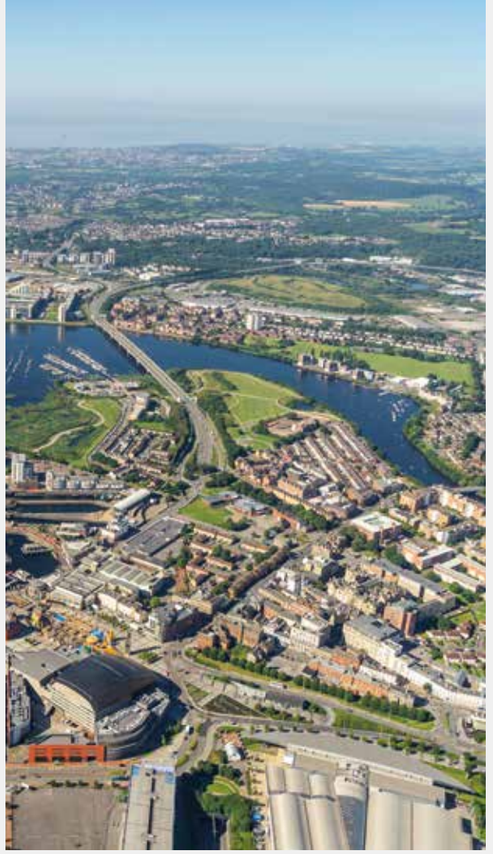

Becoming a City Region

CCR has strong foundations, built through the creation and early stages of the City Region Deal. However, a single funding programme is not sufficient to build a region. Together with the OECD, Welsh Government has developed the key pillars of a new approach to regional public investment, which builds upon the footprint of City and Growth deals.

New legal corporate entities – Corporate Joint Committees (CJC) – are now in operation and the version for South East Wales was enacted by the ten Local Authorities comprising the region in January 2021. As public bodies – with economic wellbeing powers and duties to create regionally integrated plans for transport and land-use – there is significant scope for CCR to secure greater freedoms and flexibilities.

The transition to a fully functional CJC, which should be complete in early 2024, will ensure CCR is responsive to changes in the social, political, and economic climate. It will foster local government collaboration; develop new policies and approaches to fiscal levers and incentives; provide enhanced shared services; and improve sustainability and liveability.

Our Objectives and Levers

A Competitive Region

Enable businesses within our priority sectors and our public services to achieve higher levels of productivity through innovation-led growth.

If the regional economy is to thrive in the longer-term, our business sector must compete successfully in the marketplace, both nationally and internationally. This will need to be supported by a coherent Research & Innovation system that works equally well for the tradeable economy, the foundational economy, our public services - and the way in which we engage with civic society to unlock ideas and new ways of solving problems.

This focus on innovation-led growth is central to our plan – identifying and developing our areas of competitive strength, allied to collaborating with industry and HEIs, leading to innovation-led clusters that will be recognised internationally.

Those clusters and economic strengths will not stop at the northern perimeter of the M4 corridor. To be a truly competitive region, innovation impact must be diffused and dispersed through supply chain optimisation and agglomeration of skills and talent pools.

Priority Clusters

Deliver **Cluster Plans** for five identified priority clusters, including strategic sites, skills interventions and trade or membership body development.

Regional Innovation Ecosystem

Convene regional, national and international partners from the public and private sectors to mature the **regional innovation ecosystem**.

Green Technologies

Grow the green economy through innovation initiatives centred on **green technologies** and future skills.

R&I Funding Streams

Leverage public sector **Research & Innovation** funding streams by convening partners in academia and the private sector to develop ambitious schemes.

End-to-end Data Competency

Establish **end-to-end regional data** infrastructure and competency to support cluster productivity, and leverage data as an asset for innovation-led growth.

A Connected Region

Invest in cutting-edge digital and physical infrastructure and grow the green economy.

In addition to regional improvements to our transport system through the Metro scheme, continuous targeted investments and interventions will be made to utilise existing physical infrastructure assets across the region, harnessing local supply chains and resources so that everyone in CCR benefits.

Given the current limitations around connectivity, our initiatives centred around physical and digital infrastructure will revolutionise the capability of CCR: increasing productivity, efficiency and innovation-led growth; and, most importantly, connecting the region's most valuable assets – our people.

With the impact of increased energy costs and reduced energy security being felt across large capital-intensive industries, SMEs, micro-businesses - and a number of planned infrastructure projects - the need to develop innovative solutions that accelerate the delivery of domestic capability has become an urgent objective.

Regional Transport Plan

Adopt a sustainable approach to transport, developing the **Regional Transport Plan** and collaborating with partners to ensure delivery.

Strategic Commercial Sites

Acquire or support the acquisition of **strategic commercial sites** across the region that will generate indigenous business growth and inward investment.

Net Zero Transition

Begin the transition of the regional transport network to **net zero** through the deployment of green technologies and infrastructure.

Strategic Development Plan

Lead the **Strategic Development Plan** for land-use in the region, informing allocations for housing, commercial sites, energy, digital infrastructure and transport connectivity.

Digital Infrastructure

Roll-out of enhanced **digital infrastructure**, particularly in areas of digital poverty in the region.

A Resilient Region

Maximise ‘good growth’ by ensuring prosperity is shared and spread across the region and take direct steps to reduce inequality.

A recent deep-dive report into the competitiveness challenges in parts of the Northern Valleys identified that the micro-economies of this area remain independent of the M4 corridor economy.

There is a compelling case for direct and different interventions that will support sustainable growth in the Northern Valleys. Schemes like Metro Plus, the Local Wealth Building Challenge Fund, the Housing Viability Gap Fund, investment into additive manufacturing companies like Apex and adventure tourism attractions like Zipworld, are making an undoubted difference – but there remains a need to develop the networks, supply chains and connectedness to build critical mass and forge interdependencies.

Across the region, we must have the conditions where our businesses and our people are best equipped to embrace the future. Skills, talent, and employment opportunity across the region is critical. The potential gains are clear, with an estimate suggesting there are 1.3m more high-skill jobs vacant in the UK than can be fulfilled by existing capability.

Raising the standards of living for broad swathes of our population will bring a more generalised prosperity – and a greater resilience to withstand economic shocks.

Resilient City Region

Becoming a **resilient City Region** with multiple policy and fiscal levers, through implementation of the transition plan and Target Operating Model.

CCR Missions

Establish and implement a new challenge model for **CCR Missions** that empowers local authorities and public sector partners to adopt innovative solutions.

Net Zero Energy Production

Support the development of **net zero energy production** facilities in the region to give greater energy security and reduce dependency on ‘imported’ energy.

Skills & Employability Interventions

Convene an industry-led series of **skills and employability interventions** that improve opportunities for people across the region.

Monitoring & Evaluation

Routinely embed ESG and EDI approaches, **monitoring and evaluation** in all CCR interventions.

05. Delivering Change

Our Plan

Our Delivery Plan has three areas of focus – **Becoming More Competitive**, **Becoming More Connected** and **Becoming More Resilient** – with the priorities in each of these areas setting out how we will deploy tactics, deliver outcomes, and measure impact.

The Delivery Plan contains a diverse range of activities - from those in delivery, to pipeline projects and proposed future initiatives. We will be operationally agile in delivery, revisiting and updating the plan as required, to ensure that we remain on track to achieve our objectives. Impact measures are indicative, and will be set against the CCR Local Evaluation Framework (anticipated for May 2023).

Becoming *More* Competitive

Enable businesses within our priority sectors and public services to achieve higher levels of productivity through innovation-led growth.

Tactics	Outcomes	Measures
Deliver Cluster Plans for five identified priority clusters, including strategic sites, skills interventions and trade or membership body ownership: — Business Plan for the Cyber Innovation Hub — Business Plan for FinTech Wales — A UKRI SIPF Programme for CS Connected and the CSC Foundry — A UKRI SIPF Programme for media.cymru — A cluster network and strategy for MedTech.	— Five strong and recognised priority clusters — Better quality jobs within and beyond the priority clusters — Increased productivity across the region — A healthy innovation ecosystem across CCR, with interaction between the priority clusters.	— Cluster GVA, Jobs, Leverage and Productivity, reported through a balanced scorecard — Earnings quality and Employment Market security — Business survival rate in the clusters — Engagement activity and, where relevant, membership of cluster organisations.
Convene regional, national and international partners from the public and private sectors to mature the regional innovation ecosystem: — Formally convene key partners across the public sector, industry and academia — Form an Innovation Advisory Board to develop and oversee the CCR innovation strategy — Judiciously deploy the £50M Innovation Investment Capital (IIC) — Leverage CJC powers, design fiscal and policy levers to generate innovation-led growth — Forge productive international innovation and trade collaborations to drive inward investment.	— A regional innovation agenda that is aligned to CCR inclusive growth ambitions — An ecosystem where innovation is systematically adopted through existing companies, new companies, investors and start-ups — An international 'shop front' for CCR as an innovation destination for high-growth businesses — International innovation partnership and trade agreements.	— Regional R&D investment as a value and as a percentage of Gross Domestic Product (GDP) — Private sector investment in businesses — Foreign Direct Investment (FDI), particularly in priority clusters — Formal partnerships with international partners.
Grow the green economy through innovation initiatives centred on green technologies and future skills: — Design the masterplan, remediate and commence development of the Aberthaw Green Energy Park — Investigate innovation opportunities for Zero Carbon Manufacturing and green technologies — Leverage R&I funding and industry-led skills development through regional HEIs in targeted areas, such as green hydrogen.	— A Zero Carbon Manufacturing cluster, including Green Hydrogen Production facilities — Innovative green technology and skills within the region, for future scaling and development across the region — A region that is known for its expertise in sustainable energy and facilitating investment in the green economy.	— GVA, Jobs and Leverage directly attributable to activities — Number and value of investments in green technologies — R&D spend on green technologies.
Leverage public sector Research & Innovation funding streams, by submitting ambitious scheme proposals, for example: — Innovation Launchpad — Impact Acceleration Account — UK Research Partnership Investment Fund — Sector-specific funds, such as the CoSTAR Future Production Fund.	— Priority Clusters that are fully engaged with academia and public sector partners — CCR positioned as a destination for industry and academic research funding — Applied research and knowledge transfer to meet industry needs.	— R&D spend absolute and as a percentage of GDP — SE Wales performance in R&D rankings — UKRI and other public sector grants awarded — New IP generated in the region — Research power for regional HEIs.
Establish end-to-end data competency and infrastructure to guide and support cluster productivity, leveraging data as an asset in its own right: — Develop and secure support from ESRC for Local Policy Innovation Partnerships — Establish a data innovation capability in the region, cutting across sectors — Deliver enhanced data skills provision.	— Formalised partnerships with ONS and IPO in pursuit of data leverage, skills development and high productivity work — A regional data service that routinely delivers insight and foresight for CCR interventions — Routine monitoring and evaluation of CCR performance.	— Number of projects arising from regional data assets — Number of companies developing new products and services through leveraging data assets — Data-related employment and associated productivity markers.

Becoming *More* Connected

Invest in cutting-edge digital and physical infrastructure and grow our green economy.

Tactics	Outcomes	Measures
Adopt a sustainable approach to transport, developing the Regional Transport Plan and collaborating with partners to ensure delivery: — Prepare and agree Regional Transport Delivery Plan to 2037 — Delivery of the Metro Plus scheme — Development of the Metro Central programme — Centralised delivery of the regional bus network.	— An integrated regional transport network that sustainably connects the region's citizens to economic opportunities — An integrated transport hub in Cardiff that significantly enhances access to the capital — A regional bus network that is sustainable & affordable for the long-term.	— Number, capacity and quality of public transport services operational — Leverage generated to deliver transport schemes and wider regeneration — Job transition from diminishing markets to more sustainable employment opportunities.
Acquire or support the acquisition of strategic sites across the region that will generate indigenous business growth and inward investment: — Deployment of the Strategic Premises Fund — Work with public and private sector partners to identify high potential, strategic sites in the region — Develop business case for funds and deliver targeted support for the Northern Valleys.	— New and sustainable commercial developments in the region, particularly where project viability is a concern — A region that supports and accelerates private sector led development and site-specific infrastructure — New or refurbished employment spaces in support of innovation, business growth and regeneration.	— Creation of new or refurbished employment space, in volume and value — Productivity increases aligned to areas in proximity to strategic sites — Number and value of FDI projects — Number of projects supported by DIT — New and safeguarded jobs related to commercial developments.
Begin the transition of the regional transport network to net zero through the deployment of green technologies and infrastructure: — Maximising CCR's role in the continued roll-out of ULEV programmes — Understand the need for targeted green funds that support transport and infrastructure programmes — Adopt appropriate monitoring and evaluation to ensure that all transport initiatives are delivering against net zero targets.	— Begin the transition of the regional transport network to net zero/net positive — A mature and accessible regional ULEV network — Routine monitoring and evaluation of environmental measures.	— AQMA and other relevant environmental measures against public and private transport — Relevant KPIs for each of the themes using baseline data identified in the Energy Strategy and Carbon Disclosure Project (CDP) — Number and use of EVs in region.
Lead the Strategic Development Plan for land-use in the region, informing allocations for housing, commercial sites, energy, digital infrastructure and transport connectivity: — Deliver a Strategic Development Plan — Collaborate with Local Authorities, developers and communities in communication of regional ambition — Deliver on the current and future pipeline of the Housing Viability Gap Fund.	— Sustainable and affordable homes on new and stalled sites across the region — Strong relationships with Local Authorities and developers, recognising the potential in CCR — Engaged and empowered local communities, benefitting from derelict land remediation and supporting infrastructure for new homes.	— Match funding of schemes — Total number and distribution of new homes — Relevant KPIs for each of the themes, using the baseline data identified in Energy Strategy and CDP — Jobs, GVA and Leverage relating to the schemes.
Roll-out of enhanced digital infrastructure, particularly in areas of digital poverty in the region: — Delivery of a full-fibre programme across targeted locations — Provision of fibre and network for 5G connectivity to Mobile Network Operators — Leverage of the Shared Rural Network Wales Programme — Support the deployment of IoT and smart technologies in targeted locations.	— Full-fibre digital connectivity to both businesses and residential customers in targeted locations — Rural towns & villages in targeted locations that are connected, resilient, productive & competitive — Connectivity to 5G masts & sensors in targeted areas of the region — Connected town centres in targeted locations that leverage data for the benefit of the local economy and services.	— Average broadband speed in targeted locations — Number of premises (residential and commercial) with access to full-fibre broadband — New jobs created as a direct result of interventions — Leverage from co-investors in full-fibre roll-out.

Becoming *More* Resilient

Maximise 'good growth' by taking direct steps to reduce inequality, ensuring prosperity is shared and spread across our region.

Tactics	Outcomes	Measures
Becoming a resilient City Region with multiple policy & fiscal levers, through implementation of the transition plan and Target Operating Model: — Develop and approve transition plan and Target Operating Model — Move CCR to 'Interim Position' and establish corporate responsibilities and Statutory Duties — Transition to fully functioning CJC.	— A fully functioning City Region with operations and corporate functions — Statutory Duties enacted in key areas — A series of policy and fiscal levers at the disposal of the CJC.	— Organisational performance measures per the transition plan — Further regional impact measures will be defined during development of the transition plan.
Establish and implement a new challenge model for 'CCR Missions': — Obtain robust data and evidence for decision-making from Local Wealth Building Challenge Fund evaluation — Design CCR Missions proposition and delivery model — Build strength in regional delivery through strategic partnerships — Seek investment from the public and private sector for Mission-driven innovation.	— **Empowered** Local Authorities and public sector partners that have the capability to adopt innovative solutions to problems — **A series of four active missions**, tightly aligned to inclusive growth ambitions, underwritten by successfully procured solutions — **A mission-based ecosystem**, encouraging the commercialisation and scaling of innovative solutions to societal and public sector service delivery challenges.	— Social value indicators — Local supply chain development — Number and value of regional collaborations — Public sector procurement value — Public and private sector R&D investment.
Support the development of net zero energy production facilities in the region to give greater energy security and reduce dependency on 'imported' energy: — Deliver the Regional Energy Action plan that meets the 2035 and, subsequently, 2050 Climate Change Committee — Develop energy systems intelligence, providing the data, knowledge and support for the delivery of optimised domestic retrofit programmes — Design and deliver interventions targeted at regional energy security.	— A region that has energy resilience through a combination of sustainable energy sources — A region that is **known for its expertise** in sustainable energy — **Greater energy security** and a reduced dependency on 'imported' energy.	— Progress against regional and national KPIs — Job creation, Leverage and GVA in the green energy production — Regional energy security KPIs.
Convene an industry-led series of skills and employability interventions that improve opportunities for people across the region: — Delivery of a CCR Skills Plan supportive of, and complementary to, the CCR Regional Skills Partnership and Welsh Government strategies — Future-ready Skills programmes embedded within the priority clusters, where appropriate — Delivery of the Venture Graduate and Cyber Masters programmes — Intensive, industry-led skills programmes delivered across the region.	— An **industry-led approach** to regional skills provision — CCR **upskilling, reskilling and employment opportunities** across the region — **Empowered Priority Clusters** through ready access to CCR skills programmes.	— Geographic and demographic reach of skills programmes — Number of bespoke career accelerator programmes completed — Earnings quality and Employment Market security — Knowledge transfer quality across businesses.
Routinely embed ESG and EDI approaches, monitoring and evaluation in all CCR interventions: — Develop a dedicated plan and operating framework to embed ESG & EDI — Delivery of a Local Evaluation Framework with specific ESG and EDI KPIs, including alignment with National Themes, Outcomes & Measures (TOMs) — Retrofit the standard wherever possible, and ensure it is central to all interventions moving forward — Routine data collection against relevant KPIs on a regional and project-specific level.	— Recognition of CCR as **a City Region that supports excellence** in ESG and EDI — Significant strides forward in **addressing inequality of opportunity** across Priority Clusters. — **A UK-leading approach to ESG and EDI** data, monitoring and evaluation that informs continuous improvement of interventions — A **mature Governance framework** for managing interventions and suppliers.	— **National TOMs and KPIs** aligned with the Wellbeing of Future Generations Act — **Relevant KPIs** for each of the themes using baseline data identified in Energy Strategy and CDP — **EDI reporting** against Priority Clusters.

CSA Catapult

Dod *yn Fwy* Cadarn

Manteisio hyd yr eithaf ar 'dwf da' drwy gymryd camau uniongyrchol i leihau anghydraddoldeb, gan sicrhau y caiff llewyrch ei rannu a'i ledaenu ledled ein Rhanbarth.

Tacteg	Deilliannau	Mesurau
Dod yn Ddinas-Ranbarth gadarn gyda llawer o liferi polisi ac ariannol drwy weithredu'r cynllun pontio a Model Gweithredu Targed: — Datblygu a chymeradwyo cynllun pontio a Model Gweithredu Targed. — Symud Prifddinas-Ranbarth Caerdydd i 'Safle Interim' a sefydlu cyfrifoldebau corfforaethol a Dyletswyddau Statudol. — Pontio i Gyd-bwyllgor Corfforaethol (CJC) sy'n llwyr weithredol.	— Dinas-Ranbarth llwyr weithredol gyda gweithrediadau a swyddogaethau corfforaethol. — Dyletswyddau Statudol wedi'u gweithredu mewn ardaloedd allweddol. — Cyfres o liferi polisi a chyllidol ar gael i'r Cyd-bwyllgor Corfforaethol.	— Mesurau perfformio sefydliadol yn unol â'r cynllun pontio. — Bydd rhagor o fesurau effeithiau rhanbarthol yn cael eu diffinio yn ystod y gwaith o ddatblygu'r cynllun pontio.
Sefydlu a gweithredu model her newydd ar gyfer 'Cenadaethau Prifddinas-Ranbarth Caerdydd': — Cael gafael ar ddata a thystiolaeth gadarn ar gyfer gwneud penderfyniadau o werthuso'r Gronfa Her Adeiladu Cyfoeth Lleol. — Dylunio cynnig Cenhadaethau P-RhC, ynghyd â'r model cyflenwi. — Meithrin cryfder mewn cyflawni rhanbarthol drwy bartneriaethau strategol. — Chwilio am fuddsoddiad gan y sector cyhoeddus a phreifat ar gyfer arloesedd sy'n cael ei yrru gan Genhadu.	— **Grymuso** Awdurdodau Lleol a phartneriaid y sector cyhoeddus sydd â'r gallu i fabwysiadu datrysiadau arloesol i broblemau. — **Cyfres o bedair cenhadaeth weithredol**, sydd wedi'u cysoni'n agos ag uchelgais twf cynhwysol, a warantir gan ddatrysiadau a gaffaelwyd yn llwyddiannus. — **Ecosystem wedi'i seilio ar genhadaeth**, sy'n annog masnacheiddio a helaethu datrysiadau arloesol i heriau cyflenwi gwasanaethau sector cyhoeddus a chymdeithasol.	— Dangosyddion gwerth cymdeithasol. — Datblygu cadwyni cyflenwi lleol. — Nifer a gwerth cydweithrediadau rhanbarthol. — Gwerth caffael y sector cyhoeddus. — Buddsoddiad Ymchwil a Datblygu gan y sectorau cyhoeddus a phreifat.
Cefnogi datblygu cyfleusterau cynhyrchu ynni sero net yn y Rhanbarth i roi mwy o sicrwydd ynni ac i leihau dibyniaeth ar ynni 'a fewnforir': — Cyflawni'r Cynllun Gweithredu ar Ynni Rhanbarthol sy'n diwallu amodau Pwyllgor Newid Hinsawdd 2035 ac wedyn 2050. — Datblygu deallusrwydd systemau ynni, sy'n darparu'r data, yr wybodaeth a'r cymorth ar gyfer cyflenwi rhaglenni ôl-osod domestig wedi'u hoptimeiddio — Cynllunio a chyflenwi ymyriadau wedi'u targedu at sicrwydd ynni rhanbarthol.	— Rhanbarth sydd â chadernid ynni drwy gyfuniad o ffynonellau ynni cynaliadwy. — Rhanbarth sy'n **hysbys am ei arbenigedd** mewn ynni cynaliadwy. — **Mwy o sicrwydd ynni** a llai o ddibyniaeth ar ynni 'a fewnforir'.	— Cynnydd yn erbyn Dangosyddion Perfformiad Allweddol Rhanbarthol a chenedlaethol. — Creu swyddi, Trosoli a Gwerth Ychwanegol Gros wrth gynhyrchu ynni gwyrdd. — Dangosyddion Perfformiad Allweddol sicrwydd ynni rhanbarthol.
Cynnull cyfres dan arweiniad diwydiant o sgiliau ac ymyriadau cyflogadwyedd sy'n gwella cyfleoedd i bobl ledled y Rhanbarth: — Cyflenwi Cynllun Sgiliau Prifddinas-Ranbarth Cymru sy'n gefnogol i, ac yn cydategu, Partneriaeth Sgiliau Rhanbarthol Prifddinas-Ranbarth Caerdydd a strategaethau Llywodraeth Cymru. — Rhaglenni Sgiliau yn barod ar gyfer y dyfodol wedi'u gwreiddio o fewn y clystyrau blaenoriaethol, lle y bo'n briodol. — Cyflenwi'r rhaglenni Graddedigion Venture a Meistri Seiber. — Academïau Sgiliau Sicr dan arweiniad diwydiant, a gyflenwir ledled y Rhanbarth.	— **Ymagwedd dan arweiniad diwydiant** tuag at ddarparu sgiliau rhanbarthol. — **Cyfleoedd uwchsgilio, ailsgilio a chyflogaeth** Prifddinas-Ranbarth Caerdydd ledled y Rhanbarth. — **Clystyrau Blaenoriaethau wedi'u Grymuso** drwy fynediad parod at raglenni sgiliau Prifddinas-Ranbarth Caerdydd.	— Cyrhaeddiad daearyddol a demograffig rhaglenni sgiliau. — Nifer o raglenni sbarduno gyrfa penodedig wedi'u cwblhau. — Ansawdd yr enillion a sicrwydd Marchnad Gyflogaeth. — Ansawdd trosglwyddo gwybodaeth ledled busnesau.

Tacteg	Deilliannau	Mesurau
Yn arferol gwreiddio ymagweddau, monitro a gwerthuso ESG (Amgylcheddol, Cymdeithasol a Llywodraeth) ac EDI (Cydraddoldeb, Amrywiaeth a Chynhwysiant) ym mhob ymyriad Prifddinas-Ranbarth Caerdydd: — Datblygu cynllun penodedig a fframwaith gweithredu i wreiddio ESG ac EDI. — Cyflenwi Fframwaith Gwerthuso Lleol gyda Dangosyddion Perfformiad Allweddol ESG ac EDI penodol, yn cynnwys cysoni â Themâu, Deilliannau a Mesurau Cenedlaethol (TOMs). — ÔI-osod y safon, lle bynnag y bo'n bosibl, a sicrhau ei bod yn ganolog i'r holl ymyriadau wrth symud ymlaen. — Casglu data arferol yn erbyn Dangosyddion Perfformiad Allweddol perthnasol ar lefel Ranbarthol a phenodol i brosiect.	— Cydnabod Priddinas-Ranbarth Caerdydd fel **Dinas-Ranbarth sy'n ategu rhagoriaeth** mewn ESG ac EDI. — Camau sylweddol ymlaen mewn **rhoi sylw i anghydraddoldeb cyfle** ledled Clystyrau Blaenoriaethol. — **Ymagwedd dan arweiniad y Deyrnas Unedig tuag at ddata, monitro a gwerthuso ESG ac EDI** sy'n hysbysu gwelliant parhaus o ymyriadau. — **Fframwaith Llywodraethu aeddfed** ar gyfer rheoli ymyriadau a chyflenwyr.	— **Themâu, Deilliannau a Mesurau a Dangosyddion Perfformiad Allweddol Cenedlaethol** sy'n gyson â'r Ddeddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol. — **Dangosyddion Perfformiad Allweddol perthnasol** ar gyfer pob un o'r themâu gan ddefnyddio data llinell sylfaen a nodir yn y Strategaeth Ynni a Phrosiect Datgelu Carbon. — **Adrodd ar Gydraddoldeb, Amrywiaeth a Chynhwysiant** yn erbyn Clystyrau Blaenoriaethol.

CSA Catapult

Dod *yn Fwy* Cystadleuol

Galluogi busnesau yn ein sectorau blaenoriaethol a gwasanaethau cyhoeddus i gyflawni lefelau uwch o gynhyrchiant drwy dwf dan arweiniad arloesi.

Tactegau	Deilliannau	Mesurau
Cyflenwi Cynlluniau Clystyrau ar gyfer pum clwstwr blaenoriaethol a nodwyd, yn cynnwys safleoedd strategol, ymyriadau sgiliau a pherchnogaeth corff masnach neu aelodaeth: — Cynllun Busnes ar gyfer y Ganolfan Arloesi Seiber. — Cynllun Busnes ar gyfer Fintech Cymru — Rhaglen SIPF UKRI ar gyfer CS Connected a Ffowndri'r CSC. — Rhaglen SIPF UKRI ar gyfer media.cymru — Rhwydwaith a strategaeth glystyrau ar gyfer MedTech.	— Pum clwstwr blaenoriaethol cryf a chydnabyddedig. — Swyddi o well ansawdd o fewn a'r tu hwnt i'r clystyrau blaenoriaethol. — Mwy o gynhyrchiant ledled y Rhanbarth. — Ecosystem arloesi iach ledled Prifddinas-Ranbarth Caerdydd, gyda rhyngweithio rhwng y clystyrau blaenoriaethol.	— Gwerth Ychwanegol Gros Clystyrau, Swyddi, Trosoli a Chynhyrchiant, a adroddir drwy gerdyn sgôr cytbwys. — Ansawdd enillion a sicrwydd Marchnad Gyflogaeth. — Cyfradd oroesi busnesau yn y clystyrau. — Gweithgareddau ymgysylltu a, lle y bo'n berthnasol, aelodaeth o sefydliadau clystyrau.
Cynnull partneriaid rhanbarthol, cenedlaethol a rhyngwladol o'r sectorau cyhoeddus a phreifat i aeddfedu'i ecosystem arloesi Ranbarthol: — Cynnull partneriaid allweddol ledled y sector cyhoeddus, diwydiant a'r byd academaidd yn ffurfiol. — Ffurfio Bwrdd Cynghori ar Arloesi i ddatblygu a goruchwylio strategaeth arloesi Prifddinas-Ranbarth Caerdydd. — Defnyddio'r Cyfalaf Buddsoddi mewn Arloesi (IIC) £50 miliwn yn ddeallus. — Trosoli pwerau'r Cyd-Bwyllgor Corfforaethol, cynllunio liferi ariannol a pholisi i gynhyrchu twf dan arweiniad arloesi. — Llunio cydweithrediadau arloesi a masnachu rhyngwladol cynhyrchiol i gymell mewnfuddsoddiad.	— Agenda arloesi rhanbarthol sydd wedi'i chysoni ag uchelgais twf cynhwysol Prifddinas-Ranbarth Caerdydd. — Ecosystem lle mae arloesi'n cael ei fabwysiadu'n systematig drwy gwmnïau presennol, cwmnïau newydd, buddsoddwyr ac egin-fusnesau. — Lle da i gael sylw'n rhyngwladol i Brifddinas-Ranbarth Caerdydd fel cyrchfan arloesi i fusnesau twf uchel. — Partneriaeth arloesi a chytundebau masnachu rhyngwladol.	— Buddsoddi mewn Ymchwil a Datblygu'n rhyngwladol fel gwerth ac fel canran o Gynnyrch Domestig Gros (GDP). — Buddsoddiad gan y sector preifat mewn busnesau. — Buddsoddiad Uniongyrchol o Dramor (FDI), yn enwedig mewn clystyrau blaenoriaethol. — Partneriaethau ffurfiol â phartneriaid rhyngwladol.
Tyfu'r economi gwyrdd drwy fentrau arloesi sy'n canolbwyntio ar dechnolegau gwyrdd a sgiliau'r dyfodol: — Dylunio'r uwchgynllun, adfer a dechrau datblygu Parc Ynni Gwyrdd Aberddawan. — Ymchwilio i gyfleoedd arloesi ar gyfer Gweithgynhyrchu Di-garbon a thechnolegau gwyrdd. — Trosoli cyllid Ymchwil ac Arloesi a datblygu sgiliau dan arweiniad diwydiant drwy Sefydliadau Addysg Uwch Rhanbarthol mewn ardaloedd a dargedir, megis hydrogen gwyrdd.	— Clwstwr Gweithgynhyrchu Di-garbon, yn cynnwys cyfleusterau Cynhyrchu Hydrogen Gwyrdd. — Technoleg wyrdd arloesol a sgiliau o fewn y Rhanbarth, ar gyfer helaethu a datblygu yn y dyfodol ledled y Rhanbarth. — Rhanbarth sy'n hysbys am ei arbenigedd mewn ynni cynaliadwy a hwyluso buddsoddi yn yr economi gwyrdd.	— Gwerth Ychwanegol Gros, Swyddi a Throsoli a briodolir yn uniongyrchol i weithgareddau. — Nifer a gwerth buddsoddiadau mewn technolegau gwyrdd. — Gwariant Ymchwil a Datblygu ar dechnolegau gwyrdd.
Trosoli ffrydiau cyllid Ymchwil ac Arloesi y sector cyhoeddus drwy gyflwyno cynigion cynlluniau uchelgeisiol, er enghraifft: — Man lansio Arloesedd — Cyfrif Sbarduno Effeithiau — Cronfa Buddsoddi Partneriaeth Ymchwil y DU — Cronfeydd arian sy'n benodol i sectorau, megis Cronfa Cynhyrchu CoSTAR y Dyfodol.	— Clystyrau blaenoriaethol sy'n ymgysylltu'n llwyr â'r byd academaidd a phartneriaid yn y sector cyhoeddus. — Prifddinas-Ranbarth Caerdydd wedi'i lleoli fel cyrchfan i ddiwydiant a chyllid ymchwil academaidd. — Trosglwyddo gwybodaeth ac ymchwil cymhwysol i ddiwallu anghenion diwydiant.	— Gwariant Ymchwil a Datblygu absoliwt ac fel canran o Gynnyrch Domestig Gros. — Perfformiad De-ddwyrain Cymru mewn rhestrau Ymchwil a Datblygu. — Dyfarnu grantiau UKRI a grantiau eraill y sector cyhoeddus. — Cynhyrchu eiddo deallusol newydd yn y Rhanbarth. — Nerth ymchwil ar gyfer Sefydliadau Addysg Uwch Rhanbarthol.
Sefydlu cymhwysedd data o ben i ben a seilwaith i dywys a chynorthwyo cynhyrchiant gan y clystyrau, gan drosoli data fel ased yn ei rinwedd ei hun: — Datblygu a sicrhau cymorth gan Y Cyngor Ymchwil Economaidd a Chymdeithasol (ESRC) ar gyfer Partneriaethau Arloesi Polisi Lleol. — Sefydlu gallu arloesi data yn y Rhanbarth, a hynny ledled sectorau. — Cyflenwi darpariaeth o well sgiliau data.	— Partneriaethau wedi'u ffurfioli â'r Swyddfa Ystadegau Gwladol ac IPO i fynd ar drywydd trosoli data, datblygu sgiliau a gwaith cynhyrchiant uchel. — Gwasanaeth data Rhanbarthol sy'n darparu dirnadaeth a rhagwelediad yn arferol ar gyfer ymyriadau gan Brifddinas-Ranbarth Caerdydd. — Monitro a gwerthuso perfformiad Prifddinas-Ranbarth Caerdydd yn arferol.	— Nifer o brosiectau'n codi o asedau data Rhanbarthol. — Nifer o gwmnïau yn datblygu cynnyrch a gwasanaethau newydd drwy drosoli asedau data. — Cyflogaeth sy'n gysylltiedig â data a marcwyr cynhyrchiant cysylltiedig.

Dod *yn Fwy* Cysylltiedig

Buddsoddi mewn seilwaith digidol a ffisegol arloesol a thyfu'n heconomi gwyrdd.

Tactegau	Deilliannau	Mesurau
Mabwysiadu ymagwedd gynaliadwy tuag at drafnidiaeth, datblygu'r Cynllun Trafnidiaeth Rhanbarthol a chydweithredu â phartneriaid i sicrhau cyflawni: — Paratoi a chytuno ar Gynllun Cyflawni Rhanbarthol ar gyfer Trafnidiaeth hyd at 2037. — Cyflenwi'r cynllun Metro a Mwy. — Datblygu'r rhaglen Metro Canolog. — Cyflenwi'n ganolog y Rhwydwaith Bysiau Rhanbarthol.	— Rhwydwaith trafnidiaeth ranbarthol integredig sy'n cysylltu dinasyddion y Rhanbarth yn gynaliadwy â chyfleoedd economaidd. — Canolfan drafnidiaeth integredig yng Nghaerdydd sy'n gwella mynediad i'r brifddinas yn sylweddol. — Rhwydwaith bysiau rhanbarthol sy'n gynaliadwy a fforddiadwy ar gyfer y cyfnod hir.	— Nifer, cynhwysedd ac ansawdd gwasanaethau trafnidiaeth gyhoeddus sy'n weithredol. — Trosoliad a gynhyrchwyd i gyflenwi cynlluniau trafnidiaeth ac adfywio ehangach. — Pontio swyddi o farchnadoedd sy'n crebachu i gyfleoedd gwaith mwy cynaliadwy.
Caffael neu gefnogi caffael safleoedd masnachol strategol ledled y Rhanbarth fydd yn cynhyrchu twf busnes cynhenid a mewnfuddsoddiad: — Defnyddio'r Gronfa Adeiladau Strategol. — Gweithio â phartneriaid yn y sectorau cyhoeddus a phreifat i nodi safleoedd strategol sydd â photensial uchel yn y Rhanbarth. — Datblygu achos busnes ar gyfer cyllidau a chyflenwi cymorth wedi'i dargedu i'r Cymoedd Gogleddol.	— Datblygiadau masnachol newydd a chynaliadwy yn y Rhanbarth, yn enwedig lle mae hyfywedd prosiectau yn bryder. — Rhanbarth sy'n cefnogi ac yn cyflymu datblygiad dan arweiniad y sector preifat a seilwaith sy'n benodol i safleoedd. — Mannau cyflogaeth newydd neu wedi'u hadnewyddu i gefnogi arloesi, twf busnes ac adfywio.	— Creu mannau gwaith newydd neu wedi'u hadnewyddu, mewn cyfaint a gwerth. — Codiadau mewn cynhyrchiant wedi'u cysoni ag ardaloedd sy'n agos at safleoedd strategol. — Nifer a gwerth prosiectau Buddsoddiad Uniongyrchol o Dramor. — Nifer o brosiectau a gefnogir gan yr Adran Masnach Ryngwladol (DIT). — Swyddi newydd ac wedi'u diogelu yn gysylltiedig â datblygiadau masnachol.
Dechrau ar bontio'r rhwydwaith trafnidiaeth rhanbarthol i sero net drwy ddefnyddio technolegau a seilwaith gwyrdd: — Manteisio hyd yr eithaf ar rôl Prifddinas-Ranbarth Caerdydd wrth barhau i gyflwyno rhaglenni ULEV fesul cam — Deall yr angen am gyllidau gwyrdd wedi'u targedu sy'n cynorthwyo rhaglenni trafnidiaeth a seilwaith. — Mabwysiadu monitro a gwerthuso priodol i sicrhau bod yr holl fentrau trafnidiaeth yn cyflenwi ochr yn ochr â thargedau sero net.	— Dechrau ar bontio'r rhwydwaith trafnidiaeth rhanbarthol i sero net / positif net. — Rhwydwaith ULEV Rhanbarthol aeddfed a hygyrch. — Monitro a gwerthuso arferol ar fesurau amgylcheddol.	— Ardaloedd Rheoli Ansawdd Aer (AQMA) a mesurau amgylcheddol perthnasol eraill yn erbyn trafnidiaeth gyhoeddus a phreifat. — Dangosyddion Perfformiad Allweddol perthnasol ar gyfer pob un o'r themâu sy'n defnyddio data llinell sylfaen a nodir yn y Prosiect Strategaeth Ynni a Datgelu Carbon (CDP). — Nifer a defnydd o Gerbydau Trydan yn y Rhanbarth.
Arwain y Cynllun Datblygu Strategol ar gyfer defnydd tir yn y Rhanbarth, gan hysbysu dyraniadau ar gyfer tai, safleoedd masnachol, ynni, seilwaith digidol a chysylltedd trafnidiaeth: — Cyflenwi Cynllun Datblygu Strategol. — Cydweithredu ag Awdurdodau Lleol, datblygwyr a chymunedau wrth gyfathrebu uchelgais rhanbarthol. — Cyflawni ar biblinell gyfredol ac yn y dyfodol y Gronfa Bwlch Hyfywedd Tai.	— Cartrefi cynaliadwy a fforddiadwy ar safleoedd newydd a segur ledled y Rhanbarth. — Perthnasoedd cryfion ag Awdurdodau Lleol a datblygwyr, gan gydnabod y potensial ym Mhrifddinas-Ranbarth Caerdydd. — Cymunedau lleol sy'n cymryd rhan ac wedi'u grymuso yn elwa o adfer tir diffaith a chefnogi seilwaith ar gyfer cartrefi newydd.	— Arian cyfatebol i gynlluniau. — Cyfanswm a dosbarthiad cartrefi newydd. — Dangosyddion Perfformiad Allweddol perthnasol ar gyfer pob un o'r themâu, gan ddefnyddio'r data llinell sylfaen a nodir mewn Strategaeth Ynni a Phrosiect Datgelu Carbon. — Swyddi, Gwerth Ychwanegol Gros a Throsoli yn ymwneud â'r cynlluniau.
Rhoi ar waith fesul cam seilwaith digidol gwell, yn neilltuol mewn ardaloedd o dlodi digidol yn y Rhanbarth: — Cyflenwi rhaglen ffibr llawn ledled lleoliadau a dargedwyd — Darparu ffibr a rhwydwaith ar gyfer cysylltedd 5G â Gweithredwyr Rhwydwaith Symudol. — Trosoli'r Rhaglen Rhwydwaith Gwledig ar y Cyd Cymru. — Cynorthwyo i ddefnyddio'r Rhyngrwyd Pethau (IoT) a thechnolegau clyfar mewn lleoliadau a dargedir.	— Cysylltedd digidol ffibr llawn â busnesau a chwsmeriaid preswyl fel ei gilydd mewn lleoliadau a dargedir. — Trefydd a phentrefydd gwledig mewn lleoliadau a dargedir sy'n gysylltiedig, yn gadarn, yn gynhyrchiol ac yn gystadleuol. — Cysylltedd â mastiau a synwyryddion 5G mewn lleoliadau a dargedir o'r Rhanbarth. — Canolfannau trefydd cysylltiedig mewn lleoliadau a dargedir sy'n trosoli data er budd yr economi a gwasanaethau lleol.	— Cyflymdra band eang cyffredin mewn lleoliadau a dargedir. — Nifer o adeiladau (preswyl a masnachol) a all gyrchu band eang ffibr llawn. — Creu swyddi newydd o ganlyniad uniongyrchol i ymyriadau. — Trosoli oddi wrth gyd-fuddsoddwyr wrth roi ffibr llawn ar waith fesul cam.

05. Cynllun Cyflenwi

Ein cynllun

Mae gan ein Cynllun Cyflenwi dri maes ffocws – **Dod yn Fwy Cystadleuol, Dod yn Fwy Cysylltiedig** a **Dod yn Fwy Cadarn** – gyda'r blaenoriaethau ym mhob un o'r meysydd hyn yn amlinellu sut y byddwn yn defnyddio tactegau, yn cyflawni deilliannau, ac yn mesur effeithiau.

Mae mesurau'n ddangosol, hyd nes y cwblheir y Fframwaith Gwerthuso Bro (LEF), a gaiff ei ddatblygu i fod yn gyson â Fframwaith Gwerthuso Cenedlaethol Llywodraeth y Deyrnas Unedig (a amcangyfrifwyd ar gyfer mis Mai 2023). Pan fo'r Fframwaith Gwerthuso Bro yn gyflawn, bydd mesurau'n cael eu diffinio a'u neilltuo i Dactegau.

Rhanbarth Cadarn

Manteisio hyd yr eithaf ar ‘dwf da’ drwy sicrhau y caiff llewyrch ei rannu a’i ledaenu ledled y Rhanbarth a chymryd camau uniongyrchol i leihau anghydraddoldebau.

Gwnaeth adroddiad manwl diweddar i heriau o ran bod yn gystadleuol mewn rhannau o’r Cymoedd Gogleddol nodi bod micro-economïau yn yr ardal hon yn parhau’n annibynnol o economi coridor yr M4.

Mae yna achos darbwyllol dros ymyriadau uniongyrchol a gwahanol fydd yn cynorthwyo twf cynaliadwy yn y Cymoedd Gogleddol. Mae cynlluniau fel Metro a Mwy, y Gronfa Her Adeiladu Cyfoeth Lleol, y Gronfa Bwlch Hyfywedd Tai, buddsoddiad mewn cwmnïau gweithgynhyrchu haen-ar-haen fel Apex, ac atyniadau twristiaeth anturiaethau fel Zipworld yn gwneud gwahaniaeth yn ddi-os - ond pery angen i ddatblygu’r rhwydweithiau, y cadwyni cyflenwi a chysylltedd i adeiladu màs critigol ac i greu rhyngddibyniaethau.

Ledled y Rhanbarth, mae’n rhaid inni gael yr amodau lle mae ein busnesau a’n pobl wedi’u cyfarparu orau i gofleidio’r dyfodol. Mae sgiliau, doniau, a chyfleoedd am gyflogaeth ledled y Rhanbarth yn hanfodol. Mae’r enillion dichonol yn eglur, gydag un amcangyfrif yn awgrymu bod yna 1.3 miliwn yn fwy o swyddi gweigion sydd angen sgiliau cywrain yn y Deyrnas Unedig nag y gellir eu llenwi gan allu presennol.

Bydd codi safonau byw i dalpiau mawr o’n poblogaeth yn dod â llewyrch mwy cyffredinol – a mwy o gadernid i wrthsefyll ysgytiadau economaidd.

Dinas-Ranbarth Gadarn

Dod yn Ddinas-Ranbarth gadarn gyda llawer o liferi polisi ac ariannol, drwy weithredu’r cynllun pontio a Model Gweithredu Targed.

Cenadaethau Prifddinas-Ranbarth Caerdydd

Sefydlu a gweithredu model herio newydd ar gyfer Cenadaethau Prifddinas-Ranbarth Caerdydd sy’n grymuso awdurdodau lleol a phartneriaid yn y sector cyhoeddus i fabwysiadu datrysiad arloesol.

Cynhyrchu Ynni Sero Net

Cynorthwyo’r gorchwyl o ddatblygu cyfleusterau cynhyrchu ynni sero net yn y Rhanbarth i roi mwy o sicrwydd ynni ac i leihau dibyniaeth ar ynni ‘wedi’i fewnforio’.

Ymyriadau sgiliau a chyflogadwyedd

Cynnull cyfres dan arweiniad diwydiant o ymyriadau sgiliau a chyflogadwyedd sy’n gwella cyfleoedd i bobl ledled y Rhanbarth.

Monitro a Gwerthuso

Gwreiddio ymagweddau Amgylcheddol, Cymdeithasol a Llywodraethu (ESG) a Chydraddoldeb, Amrywiaeth a Chynhwysiant (EDI) yn arferol, a monitro a gwerthuso ym mhob ymyriad gan Brifddinas-Ranbarth Caerdydd.

Ein Hamcanion a'n Liferi

Rhanbarth Cystadleuol

Galluogi busnesau yn ein sectorau blaenoriaethol a'n gwasanaethau cyhoeddus i gyflawni lefelau uwch o gynhyrchiant drwy dwf a arweinir gan arloesi.

Os yw'r economi Rhanbarthol i ffynnu yn y cyfnod hwy, mae'n rhaid i'n sector busnes gystadlu'n llwyddiannus yn y farchnadle, yn genedlaethol ac yn rhyngwladol. Bydd angen ategu hyn gan system gydlynol o Ymchwil ac Arloesi sy'n gweithio lawn cystal i'r economi masnachadwy, yr economi sylfaenol, ein gwasanaethau cyhoeddus – a'r ffordd rydym yn ymgysylltu â chymdeithas ddinesig i ddatgloi syniadau a ffyrdd newydd o ddatrys problemau.

Mae'r ffocws hwn ar dwf a arweinir gan arloesi yn ganolog i'n cynllun - nodi a datblygu'n meysydd o gryfder cystadleuol, law yn llaw â chydweithredu â diwydiant a Sefydliadau Addysg Uwch, gan arwain at glystyrau a arweinir gan arloesi a gydnabyddir yn rhyngwladol.

Ni fydd y clystyrau a'r cryfderau economaidd hyn yn dod i ben ym mherimedr gogleddol coridor yr M4. I fod yn Rhanbarth gwir gystadleuol, mae'n rhaid i effeithiau arloesi gael eu hymledu a'u gwasgaru drwy optimeiddio'r gadwyn gyflenwi a chydgrynhoi cronfeydd sgiliau a doniau.

Clystyrau blaenoriaethol

Cyflenwi Cynlluniau Clystyrau ar gyfer pump o glystyrau blaenoriaethol a nodwyd, yn cynnwys safleoedd strategol, ymyriadau sgiliau a datblygu corff masnach neu aelodaeth.

Ecosystem arloesi rhanbarthol

Cynnull partneriaid rhanbarthol, cenedlaethol a rhyngwladol o'r sectorau cyhoeddus a phreifat i aeddfedu'r ecosystem arloesi Rhanbarthol.

Technolegau gwyrdd

Tyfu'r economi gwyrdd drwy fentrau arloesi sydd wedi'u canoli ar dechnolegau gwyrdd a sgiliau'r dyfodol.

Ffrydiau ariannu Ymchwil ac Arloesi

Trosoli ffrydiau ariannu Ymchwil ac Arloesi'r sector cyhoeddus drwy gynnull partneriaid yn y byd academaidd a'r sector preifat i ddatblygu cynlluniau uchelgeisiol.

Cymhwysedd data o ben i ben

Sefydlu seilwaith a chymhwysedd data Rhanbarthol o ben i ben i gynorthwyo cynhyrchiant clystyrau, a throsoli data fel ased ar gyfer twf a arweinir gan arloesedd.

Rhanbarth Cysylltiedig

Buddsoddi mewn seilwaith digidol a ffisegol arloesol a thyfu'r economi gwyrdd.

Yn ychwanegol at welliannau Rhanbarthol i'n system drafnidiaeth drwy'r cynllun Metro, caiff buddsoddiadau ac ymyriadau parhaus a dargedir eu gwneud i wneud defnydd o asedau seilwaith ffisegol presennol ledled y Rhanbarth, gan harneisio adnoddau a chadwyni cyflenwi lleol fel bod pawb ym Mhrifddinas-Ranbarth Caerdydd yn elwa.

O ystyried y cyfyngiadau cyfredol yn ymwneud â chysylltedd, mae ein mentrau sydd wedi'u canoli ar seilwaith ffisegol a digidol yn chwyldroi gallu Prifddinas-Ranbarth Caerdydd: gan gynyddu cynhyrchiant, effeithlonrwydd a thwf dan arweiniad arloesi; ac, yn anad dim, yn cysylltu asedau mwyaf gwerthfawr y Rhanbarth – ein pobl.

Gydag effeithiau costau ynni uwch a llai o sicrwydd ynni yn cael ei brofi ledled diwydiannau cyfalaf-ddwys mawrion, busnesau bach a chanolig, microfusnesau - a nifer o brosiectau seilwaith cynlluniedig – aeth yr angen i ddatblygu datrysiadau arloesol sy'n cyflymu cyflenwi galluoedd domestig yn amcan brys.

Cynllun Trafnidiaeth Ranbarthol

Mabwysiadu ymagwedd gynaliadwy tuag at drafnidiaeth, datblygu'r Cynllun Trafnidiaeth Ranbarthol a chydweithredu â phartneriaid i sicrhau y caiff ei gyflawni.

Safleoedd masnachol strategol

Caffael neu gefnogi caffael safleoedd masnachol strategol ledled y Rhanbarth fydd yn cynhyrchu twf busnes cynhenid a mewnfuddsoddiad.

Pontio i sero net

Dechrau ar drawsnewid y rhwydwaith trafnidiaeth ranbarthol i sero net drwy ddefnyddio technolegau a seilwaith gwyrdd.

Cynllun Datblygu Strategol

Arwain y Cynllun Datblygu Strategol ar gyfer defnydd tir yn y Rhanbarth, hysbysu dyraniadau ar gyfer tai, safleoedd masnachol, ynni, seilwaith digidol a chysylltedd trafnidiaeth.

Seilwaith digidol

Rhoi gwell seilwaith digidol ar waith fesul cam, yn enwedig mewn ardaloedd o dlodi digidol yn y Rhanbarth.

Credwn fod yna ddau beth allweddol a all wneud gwahaniaeth ymarferol i sut rydym yn rhoi sylw i heriau ac yn bachu ar gyfleoedd: **Polisi a Meddylfryd**.

Mae'n eglur fod profiadau micro-adnewyddu yn, er enghraifft, Gwlad y Basg, Catalonia, Malmo, a Halifax Fwyaf yn berthnasol i'n cyd-destun ni. Fel gyda'r Dinas-Ranbarthau cymaradwy hyn, byddwn yn cymryd ymagwedd gynhwysfawr tuag at gyflawni'n hamcanion, drwy ganolbwyntio ar:

- Clystyrau Diwydiannol ac Ymchwil ac Arloesi
- Cynlluniau buddsoddi gwyrdd
- Seilwaith sy'n cysylltu o fewn a ledled ein mannau
- Cynyddu maint ac ansawdd ein gweithlu
- Sgiliau a gymhellir gan y galw

Bydd Prifddinas-Ranbarth Caerdydd yn Gystadleuol, yn Gysylltiedig ac yn Gadarn, gan harneisio liferi allweddol a chyflwyno ystod o gymhelliannau fydd yn galluogi effeithiau gorau ledled holl rannau o'r Rhanbarth.

Bydd yr amcanion hyn sydd â ffocws yn ymateb yn uniongyrchol i bob un o'r heriau a amlygir yn y cynllun hwn. Mae ymateb i'r her hinsawdd wrth graidd ein hymagwedd ac mae'n llifo drwy bob un o'n hamcanion, gan sicrhau canolbwyntio ar yr economi gwyrdd, tai a thrafnidiaeth sy'n gynaliadwy, a sicrwydd ynni. Bydd y gallu i fyw'n rhwydd a chynhyrchiant yn ddilysnodau Prifddinas-Ranbarth Caerdydd, a chredwn y gellir cyflawni hyn drwy fwy o ddatganoli a chymorth ar gyfer arweinyddiaeth economaidd Ranbarthol.

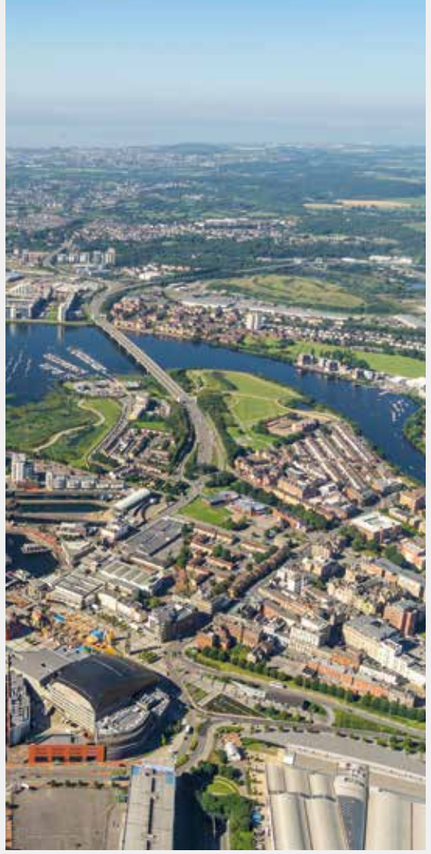

Mynd yn Ddinas-Ranbarth

Mae gan Brifddinas-Ranbarth Caerdydd sylfeini cadarn, sydd wedi'u hadeiladu drwy gyfnod creu a chyfnodau cynnar Bargen y Ddinas-Ranbarth. Fodd bynnag, nid yw un rhaglen ariannu unigol yn ddigonol i adeiladu Rhanbarth. Ynghyd â'r OECD, datblygodd Llywodraeth Cymru'r colofnau allweddol i ymagwedd newydd tuag at fuddsoddiad cyhoeddus Rhanbarthol, sy'n adeiladu ar ôl troed cytundebau Dinas a Thwf.

Mae endidau corfforaethol cyfreithiol newydd - Cyd-bwyllgorau Corfforaethol (CJC) - yn awr yn weithredol, a chyflawnwyd y fersiwn ar gyfer De-ddwyrain Cymru gan y deg Awdurdod Lleol sy'n ffurfio'r Rhanbarthol ym mis Ionawr 2021. Fel cyrff cyhoeddus - gyda phwerau a dyletswyddau llesiant economaidd i greu cynlluniau integredig Rhanbarthol ar gyfer trafnidiaeth a defnydd o dir - mae yna le sylweddol i Brifddinas-Ranbarth Caerdydd sicrhau mwy o ryddid a hyblygrwydd.

Bydd y pontio i Gyd-bwyllgorau Corfforaethol llwyr weithredol, a ddylai fod yn gyflawn yn gynnar yn 2024, yn sicrhau bod Prifddinas-Ranbarth Caerdydd yn ymatebol i newidiadau yn yr hinsawdd gymdeithasol, wleidyddol ac economaidd. Bydd yn meithrin cydweithrediad gan lywodraeth leol; bydd yn datblygu polisïau ac ymagweddau newydd tuag at liferi a chymhelliannau ariannol; bydd yn darparu gwell gwasanaethau a rannir; a bydd yn gwella cynaliadwyedd a modd o fyw.

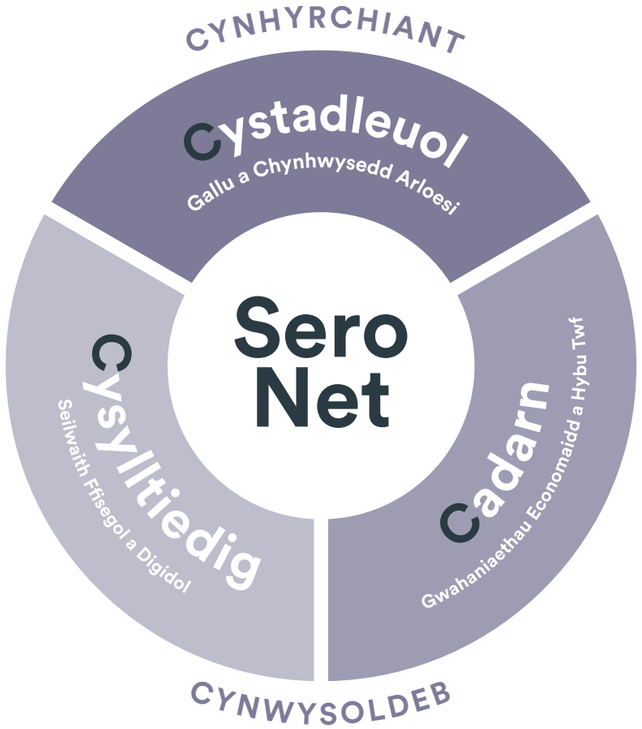

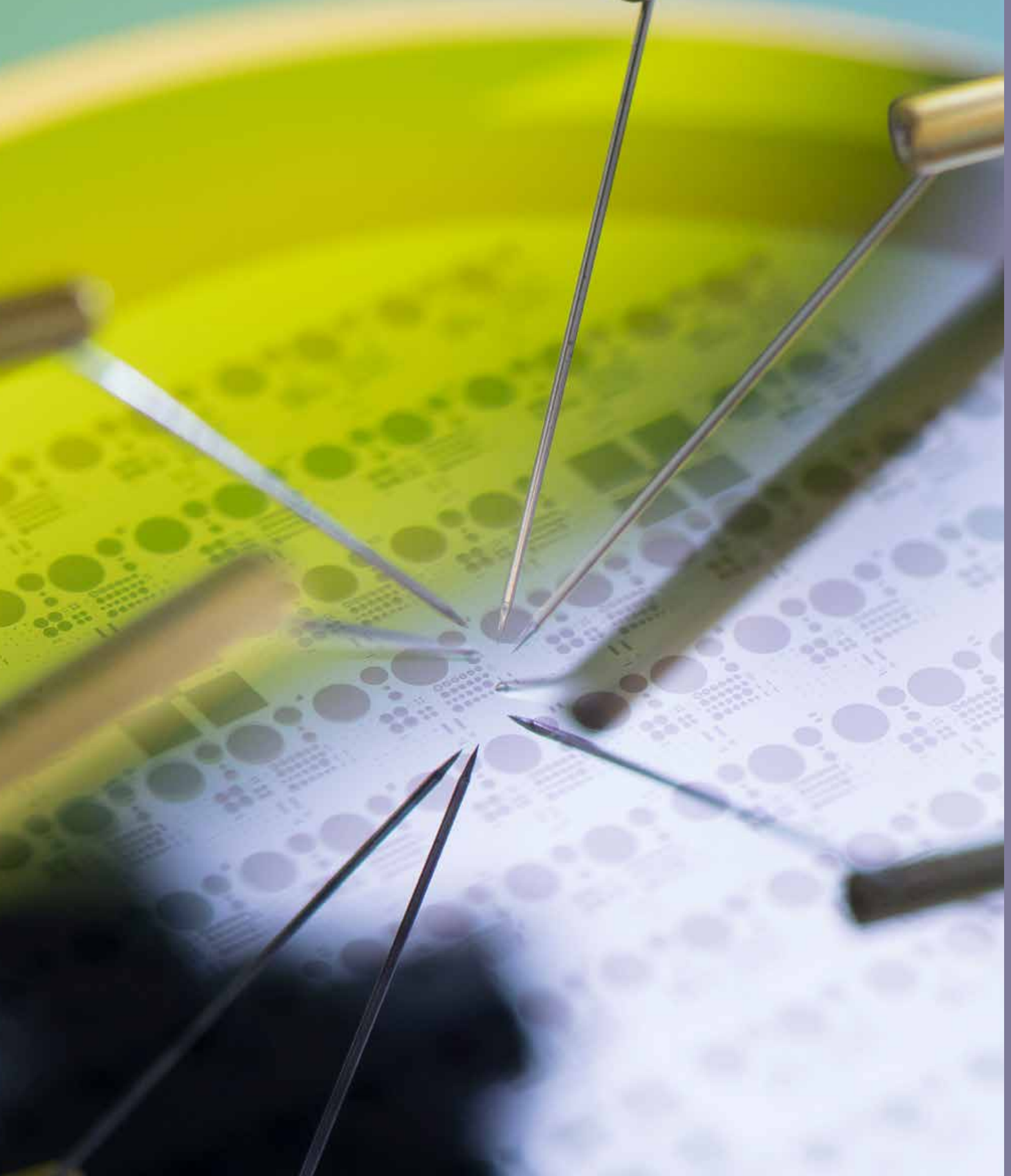

04. Bachu ar y Cyfle

Ein Huchelgais a'n Hamcanion

Ein huchelgais yw bod yn Brifddinas-Ranbarth Caerdydd falch lle mae pawb wedi'i gysylltu'n lleol ac yn fyd-eang, yn mwynhau cyfleoedd gwaith, busnes a bywyd sydd yn ein gwneud yn lle i wireddu potensial.

A hithau wedi'i llofnodi ym mis Mawrth 2016 ledled y deg awdurdod lleol ym Mhrifddinas-Ranbarth Caerdydd, a Llywodraethau Cymru a'r Deyrnas Unedig, mae'r Fargen Ddinesig gynharaf yn cynnwys £734 miliwn ar gyfer prosiect y Metro a £495 miliwn ar gyfer y Gronfa Buddsoddi Ehangach, sydd ag is-gronfeydd a chronfa hyblyg agored a adeiladwyd ar seiliau allweddol Arloesi, Seilwaith, Her a Sgiliau.

Mae'r canolbwyntio hwn ar arbenigeddau, yn enwedig yn ymwneud â chlystyrau o arwyddocâd economaidd, arloesi yn y gwasanaeth cyhoeddus ac, yn gynyddol, ymagweddau a gymhellir gan heriau, yn bwysig oherwydd ei fod yn ei gwneud hi'n anos 'cyffredinoli'. Yn wir, mae'n helpu Prifddinas-Ranbarth Caerdydd i ddeall y meysydd hynny lle mae mewn sefyllfa unigryw i ddatblygu mantais gystadleuol gref.

Mae'r pwyslais hwn ar ffocws gronynnog ac ar wneud llai o bethau yn well wedi bod yn golofn allweddol o'n hymagwedd tuag at lwyddo i weithredu Bargen Ddinesig ymyriadol gwerth £1.23 biliwn.

Mae ein Bargen Ddinesig yn wahanol i Fargen Dwf fwy confensiynol. Nid oes yna raglenni neu brosiectau rhagnodedig y cytunwyd arnynt ar y dechrau. Yn hytrach, i gydnabod yr angen am ymagwedd wahanol tuag at roi sylw i'r amrywiol heriau sy'n wynebu economi De-ddwyrain Cymru dros y 25 mlynedd diwethaf, amlinellodd Gweinidogion Llywodraethau Cymru a'r Deyrnas Unedig ymagwedd ar gyfer Prifddinas-Ranbarth Caerdydd oedd yn gwreiddio hyblygrwydd cynhenid a'r angen i'r sector cyhoeddus ddangos arweinyddiaeth addasol a dynamig.

Mae cronfa fuddsoddi Prifddinas-Ranbarth Caerdydd felly'n agored ac yn gystadleuol. Er y gall pob rhan o'r Rhanbarth deimlo buddion, mae yna ddealltwriaeth bendant na all pob rhan o'r Rhanbarth elwa i'r un raddfa – a bod yn rhaid taro cydbwysedd, yn seiliedig ar brosiectau a chynigion a gymhellir gan y farchnad.

I'r perwyl hwn, mae ein hymagwedd yn parhau i ymwneud â buddsoddi ac ymyrryd – creu a sbarduno marchnadoedd newydd, sy'n mynd ati i ddatrys materion diwydiannol a chymdeithasol mawr y dydd, a gweithio ledled ffiniau cyhoeddus-preifat i rannu risg, gwobr, a chyfrifoldeb.

Wrth wneud hyn, byddwn hefyd yn ystyried cyfleoedd sy'n cynnig adenillion ar fuddsoddiad, gan gynhyrchu arian y gellir ei ail-fuddsoddi ar brosiectau a mentrau'r dyfodol. Gweithredir yr ymagwedd hon gyda diwydrwydd dyladwy cadarn, ac mae'n fudd eilaidd sy'n dangos ymagwedd gyfrifol tuag at ailgylchu cronfeydd arian.

Mae'r ymagwedd tuag at sefydlu sail dystiolaeth ddiamwys i hysbysu strategaeth drwy fframwaith buddsoddi ac ymyrryd sy'n trosi strategaeth yn weithred, cefnogi cyd-fuddsoddi, trosoli ac adenillion ar fuddsoddiadau, wedi bod yn bwysig i well hunanddibyniaeth.

Mae'r Fargen Ddinesig wedi bod yn fwy na mecanwaith ariannu. Ynghyd ag esblygiad llywodraethu i hyrwyddo diwylliant rhwydweithio a dosbarthedig o arweinyddiaeth, o'r Bartneriaeth Twf Economaidd Rhanbarthol i'r Cabinet Rhanbarthol, mae wedi bod yn gam cyntaf mewn llywodraethu economaidd Rhanbarthol.

Mae'r Fargen Ddinesig yn parhau i fod yn enghraifft gref o'r gwagle sy'n tyfu i arweinyddiaeth gyhoeddus mewn meithrin twf cynhyrchiol a chynaliadwy, gan gydnabod bod yna lawer i adeiladu arno a mwy i'w wneud.

Cyflawniadau Bargen Ddinesig Prifddinas-Ranbarth Caerdydd hyd yn hyn

Strategaeth fuddsoddi sydd wedi cydbwyso diwallu anghenion lleol ar gyfer datblygiadau seilwaith a sgiliau, gydag ymagwedd â'i bryd ar y farchnad tuag at ddatblygu mantais gymaradwy.

Gwnaeth cyfres o gronfeydd sy'n creu effeithiau sy'n gwir newid y sefyllfa sefydlu'r Gronfa Adeiladau Strategol, y Gronfa Bwlch Hyfywedd Tai, y Gronfa Her Adeiladu Cyfoeth Lleol, a'r Cyfalaf Buddsoddi Arloesi.

Enillwyd dau ddyfarniad Cronfa Strength in Places UKRI ar gyfer Clystyrau Lled-ddargludyddion Cyfansawdd a Diwydiannau Creadigol, gyda buddsoddiad cyfunol o £100 miliwn.

Sefydlu dau gwmni a gyfyngir gan gyfranddaliadau (Ffowndri CS Cyf ac Ynni Cyf Prifddinas-Ranbarth Caerdydd).

Ehangu cyrhaeddiad rhyngwladol drwy bartneriaethau a digwyddiadau rhwydweithio a dargedwyd.

Prosiectau a gymeradwywyd hyd at werth o £320 miliwn,y bydd cyfran ohono'n cynhyrchu cronfeydd wedi'u hailgylchu ar gyfer buddsoddi yn y dyfodol.

Ar y trywydd iawn i greu Gwerth Ychwanegol Gros (GYG) £179 miliwn gyda GYG o £44 miliwn wedi'i gynhyrchu drwy Brosiect Ffowndri CS yn unig.

Nodi pum clwstwr blaenoriaethol ar gyfer buddsoddi.

Caffael hen orsaf bŵer a redai ar lo ar 500 erwo dir ar gyfer addasu ar gyfer dibenion gwahanol fel parc ynni gwyrdd.

Ailddiffinio rôl y sector cyhoeddus fel sbardunwr arloesi, gan greu ac ysgogi marchnadoedd newydd a chynnull o amgylch heriau cymdeithasol mawrion y dydd, drwy raglenni Her ac InFuse.

Cyrraedd y nod ar gyfer £2.5 biliwn o drosoli ychwanegol.

03. Gosod y Sylfeini

Bargen Dinas-Ranbarth Prifddinas-Ranbarth Caerdydd

Mae Comisiwn Twf y Fargen Ddinesig, a adroddodd ym mis Rhagfyr 2016, a (er 2018) Phartneriaeth Twf Economaidd Rhanbarthol (REGP) Prifddinas-Ranbarth Caerdydd, wedi eiriol dros ymagwedd ‘gwaelod i fyny’ neu ficro-economaidd tuag at drechu’r her dwf, gan gydnabod y cynhyrchion a’r gwasanaethau nodedig y mae Prifddinas-Ranbarth Caerdydd mewn sefyllfa dda i’w cynnig.

HER

03

Datgarboneiddio’n heconomi erbyn 2050

Mae’r angen brys am ymyrraeth a gweithredu ar y cyd – ar gyflymder a graddfa – i roi sylw i’r heriau difrifol, a geir gan newid yn yr hinsawdd, yn ddirfawr ac yn amlwg, gan roi cyfrifoldeb mawr ar Brifddinas-Ranbarth Caerdydd i gymryd rôl yn y nod cenedlaethol o ddatgarboneiddio 100% erbyn 2050.

Bydd cyflawni hyn yn gofyn am drawsnewid y system ynni: newidiad sylfaenol i’r defnydd a’r cynhyrchiant o ynni ym Mhrifddinas-Ranbarth Caerdydd.

Mae graddfa’r her eisoes yn amlwg. Mae dwyster carbon cyfredol De Cymru oddeutu 317 gram o garbon deuocsid, sy’n gyfwerth â’r hyn a gynhyrchir bob awr cilowat o drydan a gynhyrchir, gan ei wneud yn rhanbarth sy’n perfformio waethaf yn y Deyrnas Unedig.

Mewn sefyllfa ‘Busnes fel Arfer’, disgwylir i Brifddinas-Ranbarth Caerdydd gyflawni dim ond 26% o ddatgarboneiddio erbyn 2035 (llai na hanner y 55% sydd ei angen i fod ar y llwybr iawn i sero net) ac mae gofyn i’n huchelgais a’n gweithredoedd unioni hyn ar fyrder.

Daw’r her hinsawdd hefyd â chyfle trawsnewidiol. Mae cynnyrch a gwasanaethau gwyrdd yn ffurfio un o’r sectorau sy’n tyfu gyflymaf yn yr economi byd-eang, ac mae gan Brifddinas-Ranbarth Caerdydd fomentwm sylweddol yn y maes hwn. Yng ngoleuni’r argyfwng ynni cynyddol, mae gennym gyfle unigryw i drosoli ‘gwyrdd’ fel mantais strategol i gydategu’n diwydiannau newydd ac aeddfed presennol, fel ei gilydd.

HER

04

Gwella’n seilwaith ffisegol a digidol

Mae coridor yr M4 sy’n bongamu Cymru a Lloegr yn darparu cysylltedd ar gyfer y Rhanbarth, ynghyd â seilwaith rheilffordd prif lein, amryw o borthladdoedd dŵr dwfn, a maes awyr cenedlaethol. Mae cysylltedd mewn mannau eraill yn y Rhanbarth - yn enwedig yn y Cymoedd Gogleddol a ledled coridorau’r cymoedd - yn parhau i fod yn her, ac er bod Metro De Cymru yn flaenllaw wrth roi sylw i hyn, mae gwaith gan Brifddinas-Ranbarth Caerdydd ar Weledigaeth Reilffordd i Deithwyr yn amlygu’r tanfuddsoddiad hanesyddol yn seilwaith rheilffordd y Rhanbarth.

Mae ansawdd, fforddiadwyedd, a hyfywedd gwasanaethau bysiau yn her fawr arall, ac mae’r amgylchedd wedi’i gymhlethu’n rhagor oherwydd bod cymorthdaliadau ychwanegol wedi’u tynnu yn ôl, ac adroddiad diweddar gan Lywodraeth Cymru ar ‘Dyfodol Bysiau a Threnau yng Nghymru’, sy’n cynnig model masnachfraint.

Mae cysylltedd digidol yn hynod newidiol ledled y Rhanbarth. Mae cyflymder band eang cyfartalog y Deyrnas Unedig wedi bron â dyblu yn y ddwy flynedd diwethaf – ond mae ardaloedd y rhan fwyaf o Awdurdodau Lleol ym Mhrifddinas-Ranbarth Caerdydd yn cyrraedd dim ond ychydig dros hanner y cyflymder hwn.

Mae’r diffyg lled band, cynnydd mewn gweithio gartref – ac union faint gofynion seilwaith digidol sydd eu hangen ar gyfer ein cytrefi trefol, cymunedau gwledig ac amrywiaeth eang o fusnesau - yn ei gwneud hi’n eglur nad oes yna un ymagwedd dechnoleg unigol sy’n gallu diwallu’r holl anghenion yn y Rhanbarth, a bydd angen amrywiaeth o dechnolegau i alluogi nod cyffredinol Prifddinas-Ranbarth Caerdydd o gyflenwi mynediad hollgyffredinol sy’n gallu cynnwys Gigabit.

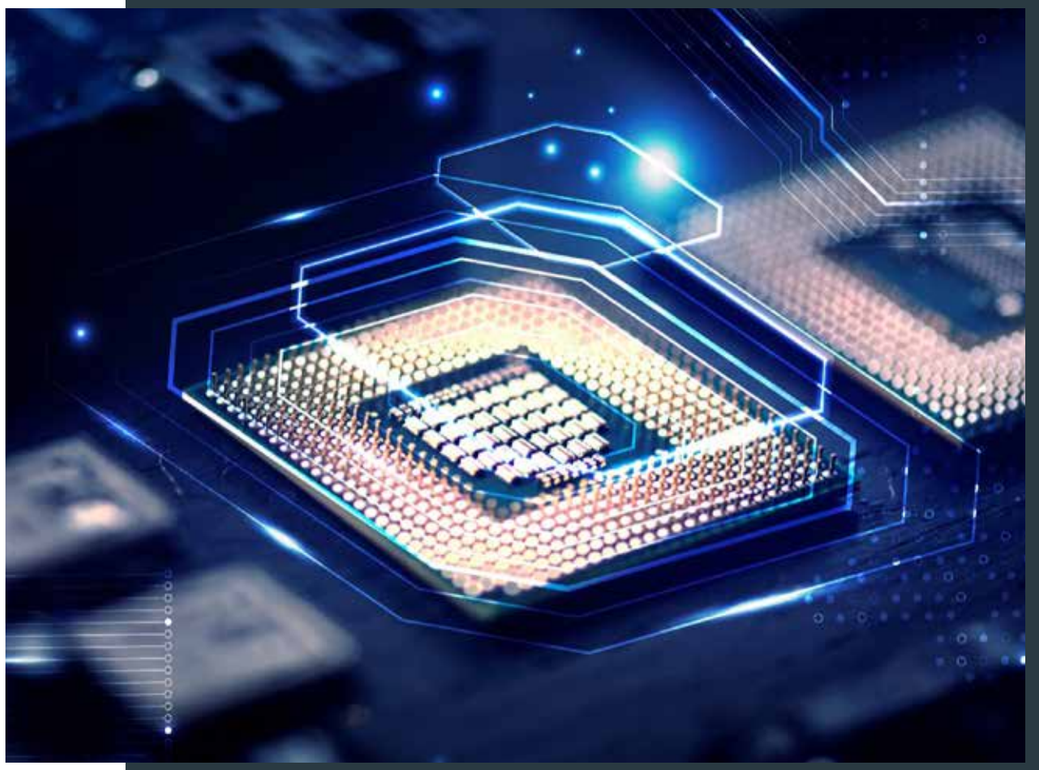

HER

01

Mynd i'r afael â gwahaniaethau economaidd a hybu twf

Dengys dadansoddiad o wybodaeth gynnar am Gyfrifiad 2021 fod 95% o gyfanswm twf poblogaeth Cymru wedi'i grynhoi mewn dim ond pedair ardal Awdurdodau Lleol Prifddinas-Ranbarth Caerdydd - Caerdydd, Pen-y-bont ar Ogwr, Casnewydd, a Bro Morgannwg. Mae'r rhain ymysg y rhannau mwyaf llewyrchus o Gymru ac mae'u nerth economaidd yn bwysig o ran denu a chadw gafael ar bobl oed gweithio.

Gan Gaerdydd a Chasnewydd y mae'r proffil demograffig ieuengaf yng Nghymru - sy'n rhoi'r ddwy ddinas mewn sefyllfa dda i helpu i gymell economi Cymru. Mewn cyferbyniad â hynny, mae Blaenau Gwent a Chaerffili wedi profi gostyngiad sylweddol mewn poblogaeth ifanc ac oed gweithio.

Yn ôl mesurau Gwerth Ychwanegol Gros y pen, saif economi Cymru ar 73% o gyfartaledd y Deyrnas Unedig. Hyd yn oed yn ardaloedd mwyaf llewyrchus Caerdydd a Bro Morgannwg, mae Gwerth Ychwanegol Gros ond yn 97.5% o gyfartaledd y Deyrnas Unedig. Yn y Cymoedd Gogleddol, ac yn neilltuol yng Nghymoedd Gwent, mae Gwerth Ychwanegol Gros y pen ond tua hanner y cyfartaledd cenedlaethol.

Mae dau Awdurdod Lleol ym Mhrifddinas-Ranbarth Caerdydd (Merthyr a Blaenau Gwent) yn dal i fod yn agos at y gwaelod un o'r 362 o leoliadau yn y Deyrnas Unedig sy'n cynnwys Mynegai Cystadleugarwch y DU. Mae Caerdydd, Sir Fynwy a Chasnewydd yn ymdopi'n well, gan gael eu cynorthwyo'n rhannol gan ymyriadau a alluogir gan Fargen Dinas-Ranbarth sy'n gweithredu i gryfderau sectoraidd allweddol, megis buddsoddiad a dargedir yn y clystyrau Lled-ddargludyddion Cyfansawdd, Diwydiannau Creadigol a Thechnoleg Ariannol.

Mae'n rhaid i Brifddinas-Ranbarth Caerdydd ganolbwyntio ar yr hyn y dylid ei wneud i wneud cynnydd yn economaidd ac yn gymdeithasol, gan gydnabod na fydd hyn yn datrys pethau dros nos. Gwnaeth Adolygiad Gateway Llywodraeth y Deyrnas Unedig o'r Fargen Ddinesig yn 2020 ddilysu'n hymagwedd gyfnod hir tuag at gynyddu cynhyrchiant, a seilir ar sectorau gwerth ychwanegol uchel a thwf dan arweiniad arloesi.

Ac mae hi felly yn iawn bod y cynllun hwn yn cydnabod y newidiadau economaidd sy'n digwydd - gan ddarparu eglurder ynglŷn â sut mae 'twf da' yn ymddangos i Brifddinas-Ranbarth Caerdydd, a'r angen inni fod yn canolbwyntio'n ddeublyg ar fynd i'r afael â gwahaniaethau economaidd, yn ogystal â rhoi hwb i dwf economaidd Rhanbarthol.

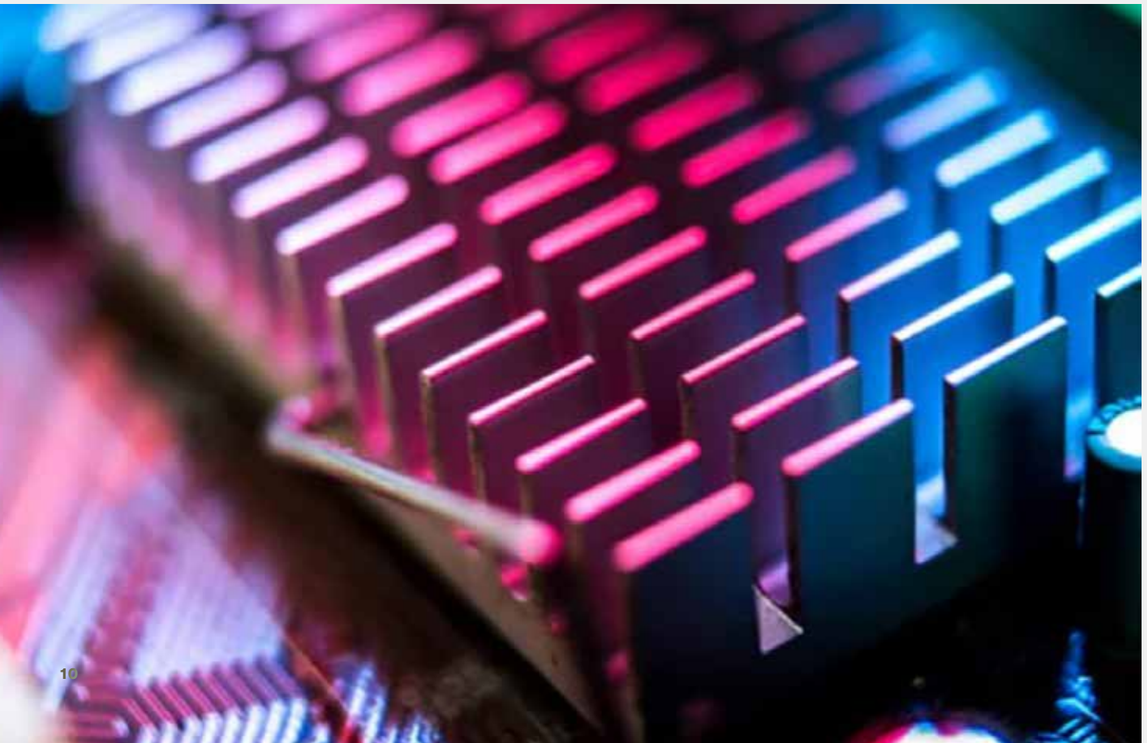

HER

02

Gwella gallu a chynhwysedd arloesi

Mae arloesi'n greiddiol i'r economi sylfaen yn ogystal ag i'r economi masnachadwy: mae'n hanfodol i iechyd y gwasanaethau cyhoeddus, gan danategu'r contract cymdeithasol â chymdeithas ddinesig. O ystyried hyn, mae arloesi'n allweddol i bweru agenda ffyniant bro mewn rhanbarth, gan fod modelau o arloesi dan arweiniad ymchwil yn nodweddiadol yn cyfuno o amgylch cilgant deheuol Prifddinas-Ranbarth Caerdydd.

Mae lefelau o fuddsoddi cyhoeddus a phreifat mewn arloesi yn gyffredinol yn isel yn ein Rhanbarth. O'i ystyried gyferbyn â tharged Llywodraeth y Deyrnas Unedig i fuddsoddi 2.4% o wariant cenedlaethol mewn ymchwil a datblygu (i fod yn lefel â gwledydd OECD), mae'r lefel gyfartalog o fuddsoddiad mewn arloesi yn y Rhanbarth yn llai nag 1%.

Mae Prifddinas-Ranbarth Caerdydd wedi llwyddo i sicrhau dwy Gronfa UKRI Strength in Places, yn gwneud cyfanswm o £100 miliwn, sy'n amlygu cydweithrediadau llwyddiannus rhwng y sector cyhoeddus, diwydiant a Sefydliadau Addysg Uwch y Rhanbarth. Fodd bynnag, mae yna ardaloedd o'r Rhanbarth sydd wedi methu â denu unrhyw gyllid ymchwil a buddsoddi gan y sector cyhoeddus (drwy, er enghraifft, Innovate UK) yn y saith mlynedd diwethaf.

Mae Prifddinas-Ranbarth Caerdydd wedi bod ar flaen y gad ymysg rhanbarthau'r Deyrnas Unedig o ran nodi a chynorthwyo clystyrau diwydiannol blaenoriaethol (Technoleg Ariannol, Technoleg Feddygol, Lled-ddargludyddion Cyfansawdd, Seiberddiogelwch a Diwydiannau Creadigol), a bydd y rhain yn parhau i fod ar ben blaen ein hymagwedd tuag at arloesi.

Cydnabyddwn hefyd y dylid gwasgaru ymyriadau Prifddinas-Ranbarth Caerdydd i egnioli twf clystyrau ledled y Rhanbarth - er enghraifft, wrth gysylltu cadwyni cyflenwi neu sicrhau bod sgiliau a chyfleoedd gwaith o werth uchel ar gael i bawb.

02. Rhoi Sylw i'r Heriau

Ein Cyd-destun Rhanbarthol

Fel cartref i brifddinas Cymru a thros 1.5 miliwn o bobl, mae Prifddinas-Ranbarth Caerdydd yn cynrychioli oddeutu hanner poblogaeth, busnesau ac economi'r genedl. Gan fod yn Rhanbarth hyfyw ac amrywiol sydd eisoes wrth graidd cymdeithasol, gwleidyddol ac economaidd Cymru, mwynhawn nifer sylweddol o fanteision o ran lleoliad strategol, adnoddau naturiol, a bod yn lle da i fyw.

Fodd bynnag, er bod y Fargen Ddinesig wedi gwneud cynnydd cryf wrth dyfu'r economi rhanbarthol, mae'n bwysig bod yn realistig ynglŷn â'r pedair her allweddol rydym yn eu hwynebu.

Llywio drwy amseroedd eithriadol drwy ganolbwyntio ar uchelgais cyfnod hir

Er nad yw'n huchelgais trosfwaol am economi mwy, tecach a gwyrddach wedi newid ers llofnodi'r Fargen Dinas-Ranbarth yn 2016, mae cyfres o heriau difrifol ac sy'n tyfu yn gwneud y gorchwyl hyd yn oed yn fwy perthnasol a hollbwysig. Mae chwyddiant yn uwch nag a fu ers deugain mlynedd, mae cyfraddau llog yn codi; mae ynni, bwyd a seiberddiogelwch yn risgiau pendant; ac mae yna nifer o dyndrau geo-wleidyddol - y rhyfel yn Wcráin, yn anad dim - wedi codi yn y cyfnod ar ôl y pandemig. Mae'r newidiadau macro-economaidd hyn dros dro ond maent yn atgyfnerthu'n hymrwymiad a'n ffocws cyfnod hir i 'ffyniant bro'.

Yn y cyd-destun hwn y mae'r Cynllun Economaidd a Diwydiannol Rhanbarthol diwygiedig hwn yn amlinellu'n hymateb i'r heriau, a map ffordd i ddod yn Brifddinas-Ranbarth Caerdydd sy'n falch, yn gysylltiedig ac yn gadarn lle y bydd ein holl gymunedau'n mwynhau'r cyfleoedd a'r deilliannau gorau posibl.

Gwireddu buddion i'n holl bobl

Mae hanes ein Rhanbarth yn hanes o ffawd gymysg. Cynyddodd Gwerth Ychwanegol Gros (GVA) yng Nghaerdydd a Bro Morgannwg i 97.5% o gyfartaledd y Deyrnas Unedig - sy'n hollol wahanol i rannau o'r Cymoedd Gogleddol, lle mae Gwerth Ychwanegol Gros ond yn 53% o gyfartaledd y Deyrnas Unedig. Hyd yn oed o fewn economïau mwy nerthol coridor yr M4, fodd bynnag, mae yna heriau sylweddol yn ymwneud â dosbarthu cyfoeth a chyfleoedd.

Mae gan ddaearyddiaeth ein Rhanbarth a heriau yn ymwneud â chysylltedd ffisegol ran mewn gwahaniaethau economaidd-gymdeithasol. Gall effeithiau gorlifol sectorau twf a gwelliannau mewn seilwaith gynyddu hygyrchedd i fuddion economaidd, ond ein hymagwedd oedd peidio â dibynnu ar hyn – oherwydd nad yw buddion bob amser yn deillio'n gyfartal ledled y Rhanbarth.

Yn hytrach, bu'n amgenach gan Brifddinas-Ranbarth Caerdydd gydnabod annibyniaeth gymharol micro-economïau ledled y Rhanbarth, yn cyflenwi strategaeth sy'n sicrhau bod pob man yn gwireddu buddion uniongyrchol a chyffyrddadwy.

Mae'r cynllun hwn yn amlinellu sut y byddwn yn:

- Mynd i'r afael â'r heriau penodol sy'n gysylltiedig â'r ardaloedd hynny sy'n profi poblogaethau sy'n lleihau
- Ysgogi'r economi ac yn annog mwy o bobl oed gweithio i aros a dychwelyd i'r Rhanbarth
- Denu ystod o gwmnïau a chynyddu cynhwysedd cynhyrchiol drwy dyfu'r sylfaen swyddi mewn clystyrau cystadleuol allweddol
- Cyfnerthu'r partneriaethau pwysig a ffurfiwyd ledled arweinyddiaeth wleidyddol a busnes lleol
- Canolbwyntio ar fod yn lle da i fyw a chynhwysiant, yn ogystal â chynhyrchiant

O Fargen Ddinesig i Ddinas-Ranbarth

Mae mandad Prifddinas-Ranbarth Caerdydd yn tyfu mewn pwysigrwydd, gydag ychwanegiad newydd at y dirwedd bolisi, Cyd-bwyllgorau Corfforaethol (cyrff cyfreithiol corfforaethol sy'n cwmpasu daearyddiaeth Ranbarthol weithredol Cymru, yn cynnwys Prifddinas-Ranbarth Caerdydd). Mae pwerau a dyletswyddau a ddyfarnir i'r cyrff cyhoeddus newydd hyn yn golygu mwy o ryddid a hyblygrwydd, a gofyniad i ddatblygu ymagweddau Rhanbarthol cydlynol tuag at gynllunio sy'n defnyddio tir, trafnidiaeth a lles economaidd.

Lle'r oedd agweddau blaenorol o'r Cynllun Economaidd a Diwydiannol Rhanbarthol (REIP) yn canolbwyntio ar gyflawni'r Fargen Ddinesig, bydd hyn yn awr yn un o amryw o offerynnau ariannu y mae modd ei ddefnyddio. Mae ein mandad strategol ehangach yn tyfu gyda chyfleoedd cynhenid yn y daith i fod yn Brifddinas-Ranbarth sy'n batrwm enghreifftiol.

Mae cysoni llunio polisi mwy cyffredinol â'n huchelgais a'n hamcanion craidd yn gwneud ein rôl fel Dinas-Ranbarth sy'n ymyrryd hyd yn oed yn fwy perthnasol ac amserol. Gyda'r gofyniad i ddatblygu Cynllun Buddsoddi Rhanbarthol ar gyfer Y Gronfa Ffyniant Cyffredin (SPF) a nifer cynyddol o gyfleoedd i drosoli cyllid a anelir at wastatáu dosbarthu cronfeydd Ymchwil a Datblygu y tu allan i Lundain a'r De-ddwyrain Fwyaf, mae Prifddinas-Ranbarth Caerdydd yn gynullydd naturiol, sy'n gallu defnyddio ymagwedd amyneddgar tuag at fuddsoddi cyhoeddus Rhanbarthol a'r gorchwyl o adeiladu Rhanbarth.

Cyflawni cydweithredol

Gyda hyn fel cefndir, rydym yn falch o gyflwyno REIP sy'n adlewyrchu partneriaeth gref ac amrywiol rhwng partneriaid lleol a chenedlaethol – gan gwmpasu'r sector cyhoeddus, busnesau, cymunedau a'r byd academaidd – a chydnabyddiaeth o'r cyfle a'r uchelgais ar y cyd ar gyfer y Rhanbarth.

I'n partneriaid yn y llywodraeth – ar lefelau Awdurdodau Lleol, Llywodraeth Cymru a Llywodraeth y Deyrnas Unedig – safwn yn eglur ar yr addewid fod ffyniant cyffredin yn ganolog i'n cenhadaeth gymdeithasol. Mae'r amgylchedd llywodraethu aml-lefel newydd hwn sydd yn awr yn nodweddu'n cyd-destun gweithredu yn ei gwneud hi'n sylfaenol bwysig bod pob lefel o lywodraeth yn gyson ynglŷn â sut i gau bylchau mewn cynhyrchiant ac incwm.

Bydd hynny'n golygu cysylltu pobl â chyfleoedd ac ymrwymo i wneud pob man yn y Rhanbarth yn fan cadarnhaol i fyw ac i lewyrchu ynddo, drwy gael at ddyfodol cyfoethocach, tecach a gwyrddach.

01. Rhagymadrodd

Economi Mwy, Tecach a Gwyrddach

Bydd Prifddinas-Ranbarth Caerdydd (CCR) yn meithrin economi rhanbarthol sy'n fwy, yn decach, ac yn wyrddach, gan gynhyrchu twf da a chreu amodau ar gyfer llewyrch a rannir ledled y deg awdurdod lleol sy'n ffurfio'n Rhanbarth.

Prifddinas Ranbarth Caerdydd | Cardiff Capital Region

monmouthshire sir fynwy

Vale of Glamorgan Bro Morgannwg

Blaenau Gwent County Borough Council

Caerphilly County Borough Council Caerffili

Cardiff Caerdydd

Merthyr Tydfil County Borough Council Merthyr Tudful

Torfaen County Borough Bwrdeistref Sirol Torfaen

Pen-y-bont ar Ogwr Bridgend County Borough Council

Rhondda Cynon Taf

Newport City Council Cyngor Dinas Casnewydd

Cynnwys

01. Rhagymadrodd

Economi Mwy, Tecach a Gwyrddach Tudalen **4**

02. Rhoi Sylw i'r Heriau

Ein Cyd-destun Rhanbarthol Tudalen **8**

03. Gosod y Sylfeini

Bargen Dinas-Ranbarth Prifddinas-Ranbarth Caerdydd Tudalen **14**

04. Bachu ar y Cyfle

Ein Huchelgais a'n Hamcanion Tudalen **18**

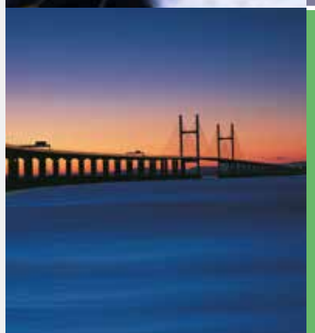

05. Cyflawni Newid

Ein cynllun Tudalen **26**

Cynllun Economaidd a Diwydiannol Rhanbarthol

2023 - 2028

www.cardiffcapitalregion.wales/cy

Prifddinas Ranbarth Caerdydd